

Emekçi kadınlar

AKP'nin yalanlarına prim vermemelidir

AKP iktidarı sahip olduğu bir dizi imkanı seferber ederek kadınları kazanmaya, kendi kirli politikalarına yedeklemeye çalışmaktadır. Çünkü kadınların yaşadıkları çifte sömürü ve karşı karşıya kaldıkları baskı ve saldırılara eylemli tepkiler göstermeleri ve dinamik bir kesimi oluşturmaları onları korkutmaktadır.

Onların korkularını gerçek kılmak, işçi ve emekçi kadınları 'Hayır'da birleştirmek ve devrim mücadelesine kazanmak için tüm gücümüzle çabalayalım. Bu sorumluluk hepimizin!

Sarıgazi'den ev emekçisi kadın

Kadınlar neden 'Hayır' demeli?

Üraniye'den bir kadın işçi

Bizi eve hapseden zihniyete 'Hayır' diyorum!

s.16

Haftalık
Sosyalist
Siyasal Gazete

ISSN 1300-3585

Sayı 2017 / 12
24 Mart 2017 * 1 TL

Kızıl Bayrak

www.kizilbayrak1.net

Referandumdan 1 Mayıs'a...

Sınıfa karşı sınıf tutumu ile mücadeleyi yükseltelim!

9

Dinci-gerici iktidarın Alevi düşmanlığı

Toplumun ezilen kesimlerinin talepleri sadece ve sadece işçi sınıfının devrimci iktidar mücadelesi geliştiği ölçüde elde edilebilir.

20

Suriye'ye karşı savaş yedinci yılında

Suriye'ye karşı savaş planı emperyalist/siyonist patentli olmasına rağmen icraatı 'şer üçlüsü', tetikçiliği ise cihatçı çeteler üstlendi.

22

Balkanlar'da büyüyen kriz ve savaş olasılığı

Bölgenin dinamikleri ve sermaye gericiiliğinin müdahale riski büyümekte ve bölge halklarını yeniden "şeytanlaştırıcı" gelişmeler devam etmektedir.

Referandum ve sosyalizmin güncelliği - A. Engin Yılmaz

s.6

Gündemdeki referandum üzerine - H. Fırat

s.12

Referandumdan 1 Mayıs'a...

Sınıfa karşı sınıf tutumu ile mücadeleyi büyütelim!

AKP iktidarının işçi ve emekçilere dayattığı yeni rejim etkin bir şekilde teşhir edilirken sorunların gerçek ve kalıcı çözümünün burjuva düzenin aşılmasıyla mümkün olacağı somut olgular üzerinden ortaya konabilmeli, gerek 'Hayır' çalışması üzerinden gerekse 1 Mayıs hazırlıkları bağlamında "işçilerin birliği sermayeyi yenecek!" yaklaşımı esas alınmalıdır. Zira, sermayenin diktatörüne de, diktatörlüğüne de en anlamlı ve güçlü yanıt bu zemin üzerinden verilebilir.

REFERANDUM GÜNDEMİ, BAHAR DÖNEMİ VE İMKANLAR

16 Nisan'a sayılı günler kala farklı sınıf ve toplumsal kesimlerin çıkarları üzerinden saflaşan siyasal özneler referandumla yönelik çalışmalarını yoğunlaştırmış bulunuyor. Özellikle 'Evet' çağrısı yapan dinci-faşist cephe, iktidar gücünün tüm imkanlarını etkin bir şekilde kullanarak mevcut toplumsal dayanaklarını korumaya, güçlendirmeye kilitlenmiş durumda. Zira, geniş emekçi yığınların desteğini almadan bir seçim başarısı elde edemeyeceklerini biliyorlar. Bunun için, sosyal medya platformlarından yazılı ve görsel medya organlarına, kent meydanlarından toplu taşıma araçlarına dek hemen her alanı işgal etmiş durumdadır. Önümüzdeki günlerde toplumu saran bu gerici kuşatmanın çok daha yoğunlaşacağı ise açık.

Öte yandan, 'Hayır' cephesinde yer alan ilerici-sol güçler ve muhalif kesimler de referanduma yönelik hazırlıklarına hız vermiş bulunuyor. Özellikle bahar döneminin yarattığı dinamizm, referandum çalışması yürüten devrimci-ilerici kesimlere anlamlı olanaklar sunuyor. Daha da önemlisi 8 Mart ve Newroz gibi gündemler 'Hayır' çağrısının eylemli zeminlerle buluşmasını sağlıyor, öte yandan düzen siyasetinin bir ağırlık olarak çörelendiği toplumsal yaşam içerisinde temiz bir rüzgar esmesine vesile oluyor.

'HAYIR' ÇALIŞMASI, 1 MAYIS VE SINIF EKSENİNİN ÖNEMİ

Gelinen yerde referandum sürecinin

1 Mayıs gündemi ile iç içe ilerleyeceği bir döneme adım atmış bulunuyoruz. 2017 1 Mayıs'ını hemen herkesin referandumla kilitlendiği, toplumun 'Evet' ve 'Hayır' tutumu üzerinden ayrıştığı koşullarda karşılıyoruz.

Söz konusu saflaşmanın işçi sınıfı ve emekçiler arasında da karşılık bulduğuna bizzat gündelik yaşam üzerinden tanıklık etmekteyiz. Bilinç ve örgütlenme düzeyi alabildiğine geri olan geniş emekçi kitleler, büyük oranda düzen siyasetinin etkisi altında 'Evet' ve 'Hayır' düzleminde saflaşmış durumdadır. Öyle ki, bugün gidecekleri camiye dahi referandum tutumuna göre belirleyen sınıf kesimleri olduğunu biliyoruz.

Toplumsal yaşamdaki bu yarılmayı başta AKP iktidarı olmak üzere bütünüyle düzen siyaseti körüklerken, ilerici muhalefetin azımsanamayacak bir kesimi de 'Hayır' tutumunu bu aynı eksen üzerinden (dikey yarılma üzerinden) kuruyor. Yani, mevcut tablonun tersinden tamamlayıcısı olarak hareket ediyor.

Hal böyleyken işçi ve emekçileri sınıf eksenine kazanmak, referandum gündemi üzerinden devrimci sınıf çizgisini daha geniş emekçi kitlelere mal etmek çok daha büyük bir önem kazanmış bulunuyor.

İŞÇİLERİN BİRLİĞİ SERMAYEYİ YENECEK!

Sınıf eksenini; bu düzende ezilen, sömürülen, yok sayılan farklı toplumsal kesimleri birleştirebilecek yegane zemindir. Bu nedenle, referandum ve 1 Mayıs çalış-

malarını işçi sınıfını hedef alarak örnek günün en temel sorumluluğu olarak öne çıkmaktadır. Sınıfın önemli bir kesiminin AKP gericiliğinin denetimi altında olduğu gerçeği ise bu sorumluluğun önemini bir kat daha arttırmaktadır.

Sınıf devrimcileri, özellikle 1 Mayıs sürecinin yaratacağı olanakları bu açıdan en iyi şekilde değerlendirebilmelidir. Düzen siyasetinin ve ona eklenilen muhalif kesimlerin yarattığı yarılma karşısında "sınıfın devrimci birliğini" kurma bakışı ile hareket etmelidir. Keza, sınıf devrimcilerinin yükselttiği 'Hayır' çağrısı en başta bu amaca hizmet etmeli, faaliyetin her adımı "sınıfa karşı sınıf" çizgisini güçlendirmelidir.

Bu açıdan referandum ve 1 Mayıs çalışmalarında işçi ve emekçilerin yaşadığı çok yönlü sorunlar sermaye düzeni ile bağı kurularak işlenebilmeli, bu kapsamda acil ve yakıcı talepler öne sürülmeli, her fırsatta işçi sınıfının sermayeye karşı birlik olmasının önemine vurgu yapılmalıdır.

Dahası, AKP iktidarının işçi ve emekçilere dayattığı yeni rejim etkin bir şekilde teşhir edilirken sorunların gerçek ve kalıcı çözümünün burjuva düzenin aşılmasıyla mümkün olacağı somut olgular üzerinden ortaya konabilmeli, gerek 'Hayır' çalışması üzerinden gerekse 1 Mayıs hazırlıkları bağlamında "işçilerin birliği sermayeyi yenecek!" yaklaşımı esas alınmalıdır. Zira, sermayenin diktatörüne de, diktatörlüğüne de en anlamlı ve güçlü yanıt bu zemin üzerinden verilebilir.

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2017/12 * 24 Mart 2017 * Fiyatı: 1 TL

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü:

Ersin Özdemir

EKSEN Basım Yayın Ltd. Şti.

Yayın türü: Süreli Yaygın

Yönetim Adresi: EKSEN YAYINCILIK
Meşrutiyet Mah. Kodaman Sk. No: 111/15
Şişli / İstanbul

Tlf. No: (0212) 621 74 52 - 0536 285 73 25

e-mail: info@kizilbayrak.net

twitter: @kizilbayraknet

www.kizilbayrak1.net

Baskı: SM Matbaacılık - Çobançeşme Mahallesi Sanayi Cad. Altay Sk. No: 10 A Blok - Yenibosna / İSTANBUL

Referandum ve sendikaların tutumu

Anayasa referandumuna bir aydan kısa bir süre kaldı. Referandumda 'Evet' çıkması durumunda işçi sınıfı çok daha ağır bir saldırı ile karşı karşıya kalacak. Halihazırda OHAL ve KHK'larla yönetilen ülkede, tek adam rejimine dayalı bir düzene geçilmesiyle artık KHK'lar olağanlaşacak. İşçi sınıfının kırıntı düzeyinde kalan hakları da gasp edilecek. Bir gecede çıkan kararname ile kıdem tazminatı fona devredilebilecek. Grevlerin yasaklanması olağanlaşacak, toplu sözleşmeler işlevsizleşecek ve sendikalar ise varlık yokluk sorunu ile karşı karşıya kalacaklar.

Böylesine ciddi bir gelişme karşısında işçi sınıfının kitlesel örgütleri olan sendikalar cephesinden ciddi bir tepki yok ortada. Tepki bir yana, AKP'nin yandaş sendikaları olan Hak-İş ve Memur-Sen 'EVET' kararı aldıklarını ilan ettiler. Türk-İş suskunluğunu korurken, DİSK ve KESK yalnızca 'Hayır' tutumu alacaklarını deklar etmiş bulunuyorlar.

DİSK ve KESK, referandumda 'Hayır'tutumunu almalarına rağmen, bu tutumu örgütlemeye dönük ciddi bir çabayı görmek olanaklı değil. DİSK, üyelerine yönelik gelecek tehdidini anlatmaya ve tutum örgütlemeye girişmezken, KESK ise direniş meydanlarında en güçlü şekilde 'Hayır'ı örgütleyen emekçileri yalnız bırakması ile tutumunun ciddiyetini sorguluyor.

YANDAŞ SENDİKALAR AKP'NİN YANINDA!

AKP, 15 yıllık iktidarı ile toplumu sadece dinci gerici temellerde şekillendirmekle kalmadı, sendikaları da teslim aldı ve bazılarını kendi eliyle palazlandırdı. Kamu alanında Memur-Sen'i, işçi sınıfı içinde Hak-İş'i alabildiğine büyüttü. Türk-İş'i arka bahçesi haline getirdi. Memur-Sen'in üye sayısı son rakamlara göre 956 bine çıkarken, Hak-İş'in üye sayısında %293 oranında artış yaşandı. Hak-İş konfederasyonu, bu artışı sırtını AKP'ye dayamasına ve aynı zamanda ülkenin bir taşeron cumhuriyetine dönüştürülme-

memleketin ve işçilerin geleceği için

sendeki katkısına borçlu elbette. Zira en büyük artışın taşeron örgütlenmesinden geldiğini bizzat kendileri açıklıkla ifade ediyorlar. Tabii ki iktidarın olanaklarını kullanarak, belediyelerde, hastanelerde ve diğer kamu işyerlerinde uyguladıkları mobbing ve rüşvetleri gizlemeyi ihmal etmeyen bir açıklık bu. Aynı zamanda iktidarın operasyonları ile başka sendikaları (Liman-İş, OLEYİS vb.) bünyesine katması da cabası. Yine iktidar olanaklarına dayanan baskı ve tehditlerle Hak-İş bünyesine üye yapılmasını da bunlara eklemeliyiz. Çelik-İş sendikasının üye sayısının 37 bine çıkmasında olduğu gibi...

AKP iktidarıyla palazlanan, varlıklarını AKP iktidarına borçlu olan yandaş sendikalar yoğun bir şekilde 'Evet' kampanyası yürütüyorlar. Hak-İş, 'Evet' tutumunu, başkanlık sisteminin siyasal ve ekonomik istikrar sağlayacağı argümanı ile gerekçelendiriyor. İktidarın ağız ile konuşan Hak-İş yöneticileri işçi sınıfının karşı karşıya kaldığı saldırıları gündeme getirmiyorlar. Dahası büyümelerini ağırlıklı olarak taşeronlaşmaya borçlu olan ve bunu gizlemeyen Hak-İş yöneticileri, işçilerin basıncıyla taşeron sorununda iktidardan farklı düşündüklerini, iktidarın politikalarından "kaygı duyduklarını" belirtmelerine rağmen, referandum sürecinde taşeron sorununu bile es geçerek gerici-milliyetçi propaganda ekseninde bir çalışma yürütüyorlar.

TÜRK-İŞ SUSMAYA DEVAM EDİYOR!

900 bin üyesiyle Türkiye'nin halen en büyük işçi konfederasyonu olan Türk-İş ise iktidarın arka bahçesi olmaktan gayet memnun görünüyor. AKP iktidarının hamleleri sonucu bazı sendikalar Hak-İş'e kayarken, muhalif kimi sendikalar da AKP'li bürokratların denetimine geçti. Geline yerde Türk-İş yöneticileri AKP ile birlikte davranır hale geldi. Türk-İş referandumda tutum açıklamasa da ne yapacağını kestirmek zor olmasa gerek. Örneğin Türk Metal'in gerçekleştireceği, ancak 8 Mart günü kadın işçilerin ölümü sonucu gerçekleşmeyen kurul-tayda, muhtemeldir ki Tayyip Erdoğan'ın safında yer alacak ve Erdoğan'ın 'Evet' şovuna ortak olacaklardı.

Türk-İş ağıktan 'Evet' demeyerek paçayı kurtaracağını sanıyor olmalı. Rejim krizinin derinleştiği ve asıl olarak yargının ele geçirilmesinin hedeflendiği 2010 referandumu sürecinde de Türk-İş tutum açıklamamıştı. Bugün kamu sendikalarının grev ve toplu sözleşme hakkının gasp edilmesine dayanak olan söz konusu referandumda Türk-İş'e rağmen, Türk-İş bünyesindeki 12 sendika o dönem 'Hayır' tutumu almışlar ve ilerleyen süreçte "Sendikal Güç Birliği Platformu"nu kurmuşlardı. Ancak alt kademe sendika bürokratlarına dayanan bu oluşumun ömrü kısa olmuştu. Zaman içinde işlevsizleşen ve muhalefet etme gücünü de kaybeden Sendikal Güç Birliği Platformu bileşenlerinin de gündemdeki referandum sürecinde sesi soluğu çıkmamaktadır.

Şimdilik işçi sınıfının tabandan gelececek öfkesine hesap verme boyutu bir yana, bugün işçi sınıfına dönük bu kapsamlı siyasal saldırı karşısında tutum almayan ve gerekenleri yapmayan sendikalar, bunun bedelini ağır şekilde ödeyeceklerdir. Keyfi tek adam diktatörlüğü altında erimek, işlevini yitirmek, giderek iskartaya çıkmak, keyfi şekilde kapatmalara uğramak vb. biçimlerde...

Sınıf devrimcilerinden referandum faaliyetleri

Sınıf devrimcileri referandum gündemli faaliyetlerini sürdürüyor.

İSTANBUL

Esenyurt, Yenibosna, Şahintepe, Kadıköy, Kartal, Ümraniye gibi alanlarda işçi ve emekçilere Bağımsız Devrimci Sınıf Platformu'nun (BDSP) referandum bildirimleri dağıtılırken, "Faşist tek adam diktasına da ücretli kölelik düzenine de HAYIR!" şiarlı afişler yapılıyor. Aynı zamanda *Kızıl Bayrak* gazetesi de işçi ve emekçilere ulaştırılıyor. Faaliyetler semtlerde, fabrikalarda, kahvehanelerde ve pazarlarda sürdürülüyor. İşçi ve emekçilere referandumda 'Hayır' deme çağrısını ulaştıran sınıf devrimcileri, sermaye düzenine karşı da mücadele çağrısı yapıyorlar. Yanı sıra işçilerin neden 'Hayır' demesi gerektiğine dair toplantılar düzenleniyor.

Küçükçekmece Emekçi Kadın Komisyonu (EKK) aylık olarak yaptığı kahvaltı-forumu 19 Mart'ta gerçekleştiren işçi, emekçi kadınların referandumda neden 'Hayır' demesi gerektiği üzerinde duruldu. Bu kapsamda 'Hayır' çağrılarının kapitalizm teşhirine dönüştürülmesi ve sosyalizm alternatifinin ortaya konabilmesi gerektiği vurgulandı.

ANKARA

Sınıf devrimcileri Kızılay Yüksel Caddesi'nde referandum bildirimlerinin dağıtımını ajitasyonlar eşliğinde gerçekleştirdi. Dağıtım sırasında yapılan sohbetlerde mücadelenin referandumla sınırlı olmadığı vurgulandı.

Mamak Akşemsettin Mahallesi'nde afişleme yapıldığı esnada polisin engellemesiyle karşılaşan sınıf devrimcileri bölgeden geçen emekçilere ajitasyon çekerek işkenceli gözaltı terörünü teşhir etti. 20 Mart günü Mamak'ta 3 sınıf devrimci afiş yaparken polis tarafından gözaltına alınmıştı.

Bunların yanı sıra **Sincan İşçi Birliği** 26 Mart Pazar günü saat 13.00'te "İşçiler referandumu tartışıyor neye evet neye hayır" başlıklı bir söyleşi gerçekleştirecek.

İşçi Kültür Evi de 8 Nisan Cumartesi günü Mamaklı işçi ve emekçileri referandum sürecinde "Sermayenin iktidarına da, faşist diktaya da 'Hayır' demek için" düzenleyeceği şenlikte buluşturacak.

İstihdam yalanları, referandum yatırımları ve kriz...

İşsizlik, kapitalizmin “velinimeti”

İşsizlik, bu düzenin ürettiği yapısal olarak bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu böyle olmakla birlikte sermaye işsizliği bir tehdit unsuru olarak, işçi ve emekçileri baskı altına almanın ve bu yolla ekonomik-siyasal saldırıların önündeki engelleri kaldırmanın aracı olarak kullanılmaktadır. Sistemin açlık ve sefaletin kollarına ittiği kitleleri siyasal olarak “yönetebilmesine” de olanak sağlamaktadır. Zira sermaye devleti her dönem işsizlik üzerinden demagoji yapmakta, kitlelerin içerisinde debelendiği kötü yaşam koşulları üzerinden kendisine istismar alanı yaratmaktadır. Dikkat edilirse tüm burjuva partilerin ortak söylemlerinden birisi “işsizliği bitirmektir.”

İSTİHDAM ALDATMACASININ ARKASINDA SERMAYEYE TEŞVİK VE OY AVCILIĞI VAR

Geçtiğimiz haftalarda “İstihdam seferberliği” başlattığını duyuran AKP iktidarının gerçekte sermayeye kamu kaynaklarını peşkeş çektiği biliniyor. “İstihdam” söylemini bu büyük yağmanın üzerine çekilmiş ince bir tül olarak kullanan AKP iktidarı, aynı zamanda referandum üzerinden oy avcılığı yapıyor. Sigortasız işçi çalıştıran patronlara ceza indirimi ve af getiren AKP, şimdi de “güvenceli istihdam” yalanları eşliğinde en az üç ay kayıt dışı işçi çalıştıran ve işçileri kayıt altına alan patronlara teşvik verme yoluna gidiyor.

İSTİHDAM ALDATMACASI SÜRERKEN, İŞSİZLİK BÜYÜYOR!

İşsizlik sorununun kapitalist sistem içindeki çözümsüzlüğünü istatistikler de ortaya koyuyor. “İstihdam” yalanlarına

rakamlar dahi doğrudan cevap veriyor.

DİSK-AR'ın yayımladığı rapora göre Aralık 2015'te 6 milyon 340 bin olan geniş tanımlı* işsiz sayısı Aralık 2016'da 577 bin kişi artarak 6 milyon 917 bine yükseldi. Geniş tanımlı işsizlik oranı yüzde 21 olarak gerçekleşirken gerçek işsiz sayısı 7 milyon sınırına yaklaşmış oldu.

Referandum sürecinde genç nüfusa seslenmeye çalışan burjuva siyasetin gençliği karşı karşıya bıraktığı akıbet de rakamlara yansdı. Genç işsizliği yüzde 20,2'den yüzde 24'e yükseldi. Yüksek öğrenimli işsiz sayısı ise 271 bin kişi artarak 958 bine yükseldi.

Yine son dönemde esnek çalışma modellerini “analık görevi” ardına saklayarak meşrulaştırmaya çalışan ve kadınlara “istihdam” yolları açtığını iddia eden siyasal iktidarın yalan balonunu kadınlar içerisinde işsizlik oranının yüzde 16,7'den yüzde 20,1'e yükseldiğini ve son iki yılda yüzde 32,9 artarak 1 milyon 511 bine yükseldiğini ortaya koyan rakamlar söndürmüş oldu.

KRİZ KAPIDA, İŞTEN ATIMLAR BAŞLADI

“İstihdam” yalanları sürerken ve işsizlik rakamları sürekli artarken bir diğer yandan işten atımlar yaygınlaşmaya başladı. Kapıdaki krizin sermayenin omuzlarına bindireceği yükü hafifletmenin derdinde olan AKP iktidarının sermayeye sunduğu hizmetler anlaşılabilir o ki yeterli olmadı! DİSK-AR'ın işsizlik oranındaki artışa değinen raporunda tablo şöyle ortaya konuyor: “2016'da işsiz sayıları son on yılın zirvesine yükseldi. 2006 Aralık ayında 2 milyon 88 bin olan işsiz sayısı krizin etkisiyle 2009 Mart ayında 3 milyon 359 bine tırmandı. Daha sonra 2,2 milyon seviyesine kadar gerileyen işsiz sayısı 2016 Aralık ayında rekor kırarak 3 milyon 872 bine yükseldi. Son 10 yılda işsiz sayısı 1 milyon 784 bin arttı. Aralık 2016 işsiz sayısı 2006'dan bu yana kriz dönemi dahil en yüksek işsiz sayısıdır.” Ortaya konan bu rakamlar kriz koşullarında bu sayıların ulaşabileceği korkunç boyutlara da ayna

tutmaktadır.

İŞSİZLİKTEKİ ASIL ARTIŞ REFERANDUM SONRASI YAŞANACAK

İşçi sınıfını bekleyen ve siyasal hesaplarla referandum sonrasına bırakılan bir dizi saldırı içinde hiç şüphesiz işçi kıyımları da bulunmaktadır. Krizin faturasını en ağır biçimiyle işçi sınıfına ödetmek için her türlü yöntemi devreye sokan burjuvazi referandum sonrasını sabırsızlıkla beklemektedir. Görünen o ki, referandum sonrası işçi ve emekçilerin yaşamı çok daha çekilmez hale gelecek, açlık, yoksulluk ve işsizlik oranları katlanarak artacak.

ONURLU BİR YAŞAM VE GELECEK İÇİN...

Onurlu bir gelecek için; burjuvazinin işçi sınıfını açlıkla “terbiye” etmeye çalışmasına ve aynı zamanda emekçilerin umudunu kendi gerici emellerine yedeklemek için oy deposu olarak kullanmasına karşı çıkmak gerekmektedir.

İşçi ve emekçiler bugün, kendisine dayatılan açlığı ve onursuzluğu reddederek haklı talepleri için mücadeleyi büyütmelidir. İnsanca bir yaşam ve çalışma koşulları için fabrikalarda ve yaşam alanlarında örgütlenmeli, sermayenin karşısına bir sınıf olarak dikilmelidir.

* Geniş tanımlı işsizlik hesaplaması klasik dar tanım kapsamında yer alan işsizler yanında, iş bulma ümidini kaybeden işsizleri, iş aramayan ancak çalışmaya hazır olan işsizleri, mevsimlik ve zamana bağlı eksik çalışanları kapsayan alternatif işsizlik tanımıdır. Çalışma ekonomisi literatüründe kullanımı giderek artan bir hesaplama yöntemidir. (DİSK-AR)

Türk Metal'in saldırısına ilişkin TOMİS'in açtığı dava görüldü

Geçtiğimiz yıl iki TOMİS üyesinin Ford Otosan yönetimi tarafından işten atılmasının ardından TOMİS'in fabrika önünde yapmak istediği basın açıklamasına dönük Türk Metal'lilerin saldırısı üzerine açılan davanın 4. duruşması 22 Mart'ta Gölcük Adliyesi 2. Asliye Ceza Mahkemesi'nde görüldü.

Duruşmada TOMİS adına Fikri Möhürlü ve sanık Murat Narin'in avukatları hazır bulundu. Geçen celseye gelmeyen Murat Narin'in tanıkları duruşmaya polis tarafından zorla getirildi. Duruşmaya tanık olarak gelen Murat Narin'in kuzeni Erman Selvi'nin ifadesi dinlenerek

başlandı.

TOMİS avukatının soruları karşısında sürekli verdiği beyanları değiştiren Erman Selvi, saldırı günü 08.00-18.00 arası çalıştığını ve işe başlamadan önce Türk Metal temsilciliğinin önünde toplandıklarını belirterek saldırının önceden organize olduğuna dair söylemlerde bulundu. Avukatın soruları üzerine bocalayan Selvi'nin imdadına Türk Metal tarafından görevlendirilen avukatlar yetişti. Murat Narin'in avukatları duruşmayı sürekli gerginleştiren hamleler yaptılar.

Ardından söz alan Möhürlü ve avu-

katı saldırının organize olduğunun tanık beyanında ortaya serildiğine değinerek şunları söyledi: “Tanık beyanında olan aleyhte hususları kabul etmiyoruz. Türk Metal, TOMİS'in sendikal faaliyetini engellemek için böyle bir eylemde bulunmuştur. O gün orada sendika başkanı ve işyeri temsilcileri de bulunmaktadır. TOMİS'in faaliyeti Türk Metal tarafından engellenmiştir. Sanığın ifadesi bu olayı doğrular niteliktedir.”

Duruşmada ikinci tanık dinlenmeyecek bir sonraki celseye bırakılırken dava 14 Haziran gününe ertelendi.

Kamu emekçileri direniyor!

Kamu emekçileri KHK'larla ihraçlara karşı birçok ilde direnişlerine devam ediyor.

İSTANBUL

İstanbul'da ihraçlara karşı direnen Kamu Emekçileri Sendikaları Konfederasyonu (KESK) üyesi emekçiler **16 Mart** günü direniş sürecine ilişkin toplantı yaparak oturma eylemlerinin saatlerini revize etti, her Perşembe günü İl Millî Eğitim Müdürlüğü önünde eylem yapma, Dayanışma Platformu ve dayanışma fonu kurma, direnişin sesi olacak bir yayını KESK bünyesinde çıkarma ve 15 günde bir toplantı yapma kararı aldılar. Emekçiler **17 Mart** sabahı 9.00'da FOX TV önünde eylem yaparak aylardır yaptıkları eylemlere sessiz kalan basını protesto etti. Basın açıklaması öncesi kanalın güvenlik görevlileri "Önlüklerle hoş bir görüntü olmuyor. Kanalın itibarı zarar görüyor" gibi sözlerle engelleme girişiminde bulundu.

Yapılan görüşmede "Kanalın önünde basın açıklaması yapılmaması şartıyla" emekçilerle ilgili bir haber yayınlayacaklarını iddia eden görevliler daha sonra buna bile yanaşmadılar. Bunun üzerine emekçiler kanalın önünde basın açıklaması gerçekleştirdi.

Saat 13.00'te ise Kartal Meydan'da stand açan emekçiler eylemlerini buraya taşdılar.

Direniş **18, 20 ve 22 Mart**'ta da Kadıköy Altıyol ve Bakırköy Özgürlük Meydanı'nda sürdü. Eylemleri boyunca çevreye seslenen emekçiler teşhir konuşmaları yaptı, imza topladı. Direnişçi kamu emekçilerine Kadıköy ve Bakırköylü emekçiler de destek veriyorlar. Özellikle Bakırköy'de çeşitli partilerin referandum çadırlarıyla ses yayını yapmalarına rağmen, çevredekilerin kamu emekçilerinin direnişine ilgisi ve desteği göze çarpıyor.

İstanbul Kalkınma Ajansı'ndaki işinden KHK'yla atılması üzerine Kadıköy'deki Khalkedon Meydanı'nda direniş geçiren **Betül Celep**'in direnişi de 23 Ocak'tan beri sürüyor.

ANKARA

KHK'yla ihraç edilen emekçiler Nuriye Gülmen, Semih Özakça ve Veli Saçılık, Yüksel Caddesi'ndeki İnsan Hakları Anıtı önünde ihraçlara karşı direnişlerini sürdürüyor. "İşimi geri istiyorum" talebiyle gerçekleşen oturma eyleminin 129., açlık grevininse 9. günü olan **17 Mart** günü polis direniş alanına saldırdı. Direnişçi kamu emekçilerini ve destekçilerini yerlerde sürükleyen polis, 9 kişiyi işken-

ceyle gözaltına aldı. Polis, Veli Saçılık'ın annesi Kezban Saçılık'ı da yerlerde sürükledi. Anne Saçılık baygınlık geçirmesi nedeniyle gözaltına alınmadı. Bir süre sonra Nuriye Gülmen ve Semih Özakça diğer gözaltılardan ayrılarak TEM şubesine götürüldü. Diğer gözaltılar ilerleyen saatlerde serbest bırakılırken Gülmen ve Özakça 19 Mart günü mahkemeden serbest bırakıldı. Gülmen ve Özakça'nın gözaltında olduğu süreçte ise direniş kesintisiz olarak sürdürüldü.

AYDIN'DA POLİS SALDIRISI VE DİRENIŞ DEVAM EDİYOR

Aydın'da KESK üyesi kamu emekçilerinin direnişi sürüyor. Direnişlerinin 28. günü olan 18 Mart'ta da eylemlerine devam eden kamu emekçileri, bir kez daha polis saldırısına uğradı. Polis saldırısında 7 kişi gözaltına alınarak karakola götürüldü.

İLLERDE PROTESTO EYLEMLERİ

İhraçları protesto etmek için kamu emekçileri tarafından çeşitli illerde basın açıklamaları yapıldı. 18 Mart günü **Çorlu, Ankara, Manisa, Diyarbakır ve İzmir**'de, 19 Mart günü ise **Kayseri**'de basın açıklamaları yapıldı.

TI Otomotiv'de greve saatler kala satış!

TI Otomotiv'de uzun süredir TIS görüşmeleri sürüyordu. Anlaşma sağlanamadığı için TI Otomotiv'de 20 Mart'ta greve çıkılacaktı. Fakat greve saatler kala, 19 Mart gecesi MESS ile Türk Metal anlaştı.

Zafer sözleşmesi yaptığını ilan eden Türk Metal, gece TI Otomotiv önünde "zafer" kutlaması yaptı.

Yaptıkları "zafer sözleşmesi"ne göre, saat ücretleri 7.90'nın altında olan işçilerin saat ücretleri 7.90'a getirilecek ve üzerine 90 kuruş ve kıdem yılına göre 10'ar kuruş zam yapılacak. Fakat 7.90 zaten mevcut asgari ücrete karşılık düşen saat ücreti.

TI'de şu an işçilerin üçte ikisi de yeni işçiler, yani kıdem zammı bir kandırmaca.

Bunun yanında TI ve Ficoşa'da dördüncü ikramiye alınmış oldu. Zaten bu iki fabrika MESS kapsamına girdiği için 4. ikramiyenin de MESS tarafından verilmesi kesindi. İşte bu dördüncü ikramiyeden gelen farkı Türk Metal "zafer" diye yutturmaya çalışıyor.

İşçiler ise bunun bir zafer olmadığını, ücretlerin MESS kapsamındaki fabrikaların seviyesine çekildiğini belirtiyor.

TI Otomotiv bu sene MESS'e dahil oldu.

Akbank'ta grev kararı asıldı, hükümet grevi yasakladı

Akbank yönetimi ile Banka ve Sigorta İşçileri Sendikası (BANKSİS) arasında yürütülen toplu sözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamayınca grev kararı alındı. Grev kararı, 20 Mart günü bazı Akbank şubelerine asıldı.

Ancak sermaye hükümeti bir kez daha işçilerin karşısına grev yasasıyla çıktı. Akbank'ta alınan grev kararı, Bakanlar Kurulu tarafından yasaklandı.

Resmî Gazete'de yayınlanan Bakanlar Kurulu kararında, "Grev kararının, ekonomik ve finansal istikrarı bozucu nitelikte görüldüğünden altmış gün süreyle ertelenmesi kararlaştırılmıştır" bahanesine yer verildi.

Kamuda "terör" bahanesiyle sözleşme feshinin önü açıldı

Sermaye devletinin OHAL rejimiyle kamu emekçilerini hedef alan saldırıları devam ediyor. Hiçbir somut gerekçe ortaya konmadan, tamamen keyfi bir şekilde yürütülen kamu emekçilerine yönelik ihraç saldırıları sürerken diğer yandan saldırıları yaygınlaştırmak ve yasal kılıf oluşturmak için de düzenlemeler yapılıyor. Son olarak da "sözleşmeli personel"e

yönelik düzenleme ile "terör" demagojisi yapılarak sözleşme feshetmenin önü açıldı.

6 Haziran 1978 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile yürürlüğe giren 'Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar'da yapılan değişiklik 22 Mart tarihli *Resmî Gazete*'de yayımlandı.

"Terör" demagojisiyle sözleşmeli

personale yönelik saldırının önünü açan düzenlemeye göre "terör örgütleriyle eylem birliği içinde olması, bu örgütlere yardım etmesi, kamu imkan ve kaynaklarını bu örgütleri desteklemeye yönelik kullanması ya da kullandırması, bu örgütlerin propagandasını yapması" durumları da sözleşme feshi bahanelerine eklendi.

Referandum ve sosyalizmin güncelliği

A. Engin Yılmaz

Dinci faşist iktidar, 18 maddelik anayasa değişikliği paketini referandumuna sunarak kayıtsız şartsız tek adam diktatörlüğüne geçişi hedefliyor. Rejim için tümüyle yeni bir siyasal saldırı olan referandum hamlesi, toplumda heterojen olan geniş bir 'Hayır' cephesinin oluşmasına yol açmış bulunuyor. Bu durum, gündemdeki referandumu bu bakımdan da öncekilerden farklı kılıyor.

Referandum saldırısı karşısındaki 'Hayır' cephesi, geniş yelpazeli olduğu kadar çok renklidir. İlerici, devrimci güçlerin hemen tümünden Alevilere, Kürtlerden laik-seküler cumhuriyetçilere, düzen partisi CHP'den şoven-milliyetçi Vatan Partisi'ne, bir bölüm AKP'liden nispeten daha büyük oranda MHP'liye, bir takım başka dinci gerici odaklarından SP'ye ve bazı tarikat ve cemaatlara kadar uzanan geniş bir 'Hayır' cephesi söz konusudur. Fakat geniş bir yelpazeyi kaplayan bu 'Hayır'cılarının her birinin 'Hayır' gerekçelerinin ve dolayısıyla amaç ve hedeflerinin farklı farklı olduğu da biliniyor.

Bu durum, 'Hayır' cephesinin referandum gibi çok yönlü ve kapsamlı yeni bir siyasal saldırıyı gündeme getiren dinci-şoven odaktan oluşan faşist cephenin sahip olduğu netliğe sahip olmadığını göstermekle birlikte, dinci faşist rejimin toplumsal ve siyasal dayanaklarının birçok nedenden dolayı giderek zayıflamakta ve meşruluğunun daha geniş çevrelerce daha etkin bir şekilde sorgulanmakta olduğunu da göstermektedir.

Bir taraftan içte 'Hayır' cephesinin genişlemesi ve Erdoğan AKP'sinin dümeninde bulunduğu faşist rejimin giderek toplumun daha geniş kesimleri nezdinde meşruluğunu yitirmesi, diğer taraftan da yıllarca hizmetçiliğini ve taşeronluğunu yaptığı emperyalist efendileri tarafından gözden çıkarılması "Reis"i çileden çıkarmış ve moral dengesini sarsmış görünüyor. Başka nedenlerin yanı sıra ölçü, kural ve sınır tanımayan zorbalığı ve saldırganlığı aynı zamanda buradan da geliyor.

AKP MORAL SARSINTIYLA REFERANDUMA GİRİYOR

Sahip olduğu tüm imkanlara ve elinde bulundurduğu devlet aygıtına rağmen içeride meşruluğu ve toplumsal-siyasal dayanağı giderek zayıflamış, dışta ise tüm politikaları iflasla sonuçlanmış ve dolayısıyla yeni osmanlılık hayalleri de trajik bir şekilde çökmüş olan Erdoğan AKP'si, içte ve dışta sürekli düşman ya-

ratmak yoluna gitmeyi bir zorunluluk haline getirmektedir.

İçerideki düşman politikalar ve düşman hedefler PKK'den her biçimiyle darbeci askerlere, "FETÖ"den ulusalcı-milliyetçi çevrelerin önemli bir bölümüne ve Kemalistlere, oradan da referandumda 'Hayır' diyen herkese kadar genişledi. Artık referandumda 'Hayır' diyen herkes ya "terörist"tir ya da "terör"ün suç ortaklarıdır. Almanya ve Hollanda ek senli krizde de görüldüğü gibi tüm "faşist Avrupa" da ülkemize, milletimize ve "demokratik" rejimimize düşmandır biçiminde "milli" bir infial yaratılmaktadır. Böylece, yapılması gereken devlet ve hükümet etrafında iç ve dış düşmanlara karşı kenetlenmektir, bunun güncel pratik karşılığı ise gündemdeki referandumda 'Evet' demektir düşüncesini yaymayı umuyorlar. İçte ve dışta provokasyonlar örgütlemek yoluyla sürekli iç ve dış düşman yaratmak ve bunu referandum için bir fırsata çevirmek dinci gerici odağının başvurduğu temel araçlardan biridir. Zayıflığın da bir göstergesi olan bu kirli araçtan umulan yararın elde edilip edilemeyeceği ise tartışmalıdır.

Tartışmalı olmaktan öte, tümüyle acı bir çöküşle sonuçlanmış bulunan yeni osmanlılık rüyasının artık topluma yeni bir gelecek projesi olarak sunulmaması ve bunun dayanaksızlığı, başkanlık sisteminin her yönlü bir "istikrar" için zorunlu olduğu türünden gerici bir propagandanın inandırıcılığını yitirmesi ve iflasla sonuçlanmış olması; "askeri vesayete son verme", Kürt ve Alevi "açılım"ları ve "ileri demokrasi hedefi", "komşularla sıfır sorun" gibi bir dizi sorun üzerinden solun bir bölümünü bile yedekleme başarısı göstermek türünden demokrasi balonları şişirmek ve oradan demokrasi havarisi kesilmek gibi imkan-

larından da artık yoksun bulunan dinci faşist iktidar, tüm bunların ve sayamadığımız daha bir dizi zayıflık ve açmazlarının yanı sıra üstüne üstlük ekonomik bir krizin pençesinde kıvrınmaktadır.

Yukarıda özetlediğimiz temel önemdeki olguların yanı sıra, meşruiyeti daha geniş çevrelerce tartışmalı hale gelen ve sorgulanan, toplumsal ve siyasal dayanakları zayıflayarak daralan ve toplumsal muhalefet dinamiklerinin giderek radikalleşme ve genişleme eğilimleri göstermesi gerçeğiyle yüz yüze kalan faşist AKP rejiminin moral dengesi sarsılmış bulunuyor.

Bu olgusal gerçekler, özellikle de ilerici ve devrimci güçlere başarılı bir 'Hayır'ı güçlü bir şekilde örgütlenme imkanı sunmaktadır. Sandığa yansması çok önemli olmakla birlikte 'Hayır' sadece sandığa yansiyacak sonuçlardan ibaret görülmez. 'Hayır'ın propaganda ve ajitasyonunun hangi içerikte ele alınacağı ve 'Hayır'ın hangi stratejik hedeflere bağlanacağı temel önemde bir sorundur.

NE TEK ADAM NE DE BURJUVA DİKTATÖRLÜĞÜ

'Hayır' cephesini oluşturan herkesin sandıktan çıkacak bir 'Hayır'a yüklediği anlam sınıfsal konum ve kimlikler ve bunun ürünü olan sınıfsal çıkarlar üzerinden şekillenmektedir. 'Hayır' sonucunun ülkede ne türden etki ve sonuçlar yaratacağına ilişkin beklenti ve amaçlar da bu kimlik ve konumun doğrudan bir sonucu olarak farklı farklıdır.

Her şeyden önce gündemdeki referandumun işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin bilinç ve örgütlenme düzeyini ilerletmek ve bunu başarılı bir devrimci örgütlenme imkanına dönüştürmek için önemli bir fırsat olduğu tartışmasızdır. Bu fırsatın

öncelikle de ilerici ve devrimci güçler tarafından çok yönlü ve etkili bir çalışmayla sandıktan çıkacak bir 'Hayır' biçiminde somutlanmasıyla, fiili olarak uygulanan diktatörlüğün hukuksal ve anayasal bir güvenceye kavuşması engellenecek ve yaratılmak istenen rejime önemli bir çelme takılacak, dinci gerici odağının uyguladığı politikaların meşruluğu darbe alacak, toplumsal muhalefet özgüven kazanacak vb. Ve elbette ki tüm bunlar devrimci siyasal mücadele için yeni olanaklar sunacaktır.

Bunlar önemli ve anlamlı sonuçlar olmakla birlikte sınıf devrimcileri için sorun, tümüyle işçi sınıfının temel tarihsel çıkarlarıdır. Gerçek devrimciler seçimler ve referandum gibi sorunları devrimci siyasal mücadele açısından taktiksel bir sorun olarak görür ve bu çerçevede önemserler. Fakat proletarya devrimi stratejik hedefine bağlanmayan hiçbir taktiksel adımın devrimci siyasal mücadeleye hizmet etmeyeceği ve devrimci kazanımlarla sonuçlanmayacağı bilinciyle davranırlar. Kapitalist düzen içinde "Erdoğan diktatörüne" ve "AKP faşizmi"ne karşı savunulacak demokrasinin, sermaye diktatörlüğünün aldığı bir biçimden başka bir şey olmadığını bilirler ve burjuva demokrasisini de sosyalist demokrasi olarak aşmayı hedeflerler.

Dolayısıyla 'Hayır' cephesinde yer alan öteki her tür akım ve çevreyle tümüyle farklı bir yerde durur, farklı bir kimlik ve konumu temsil ederler.

SOSYALİZM SEÇENEĞİNİ GÜÇLENDİRME SORUMLULUĞU

Devrimci bir sınıf partisi her sorunu, her siyasal gelişmeyi ve her imkanı işçi sınıfı ve emekçi kitlelerin bilincini sosyalizm yönünde geliştirmek için kullanır

ve emekçi kitleler arasında sosyalizmi bir seçenek olarak büyütme temel amacıyla davranır. Referandumda 'Hayır' demek gibi bir politik tutum ortaya koymak, bu temel amaca bağlı olan taktiksel bir durumdur. Dolayısıyla bu referandumda 'Hayır' tercihini örgütlemek gibi taktik bir politika kapitalizme karşı sosyalist devrimi örgütlemek stratejisinin bir parçası olarak ele alınmak zorundadır.

Referandum üzerinden gündeme getirilen büyük siyasal saldırının hedefinde özellikle ve öncelikle işçi sınıfı ve emekçiler var. Kürtler, Aleviler, kadınlar ve öteki toplumsal muhalefet akımları da elbette ki bu saldırının dolaysız hedefleri arasındadır. Ama asıl yaratılmak istenen, kapitalist sınıf için kuralı, sınırsız ve keyfi bir sömürü cenneti olduğuna göre, böyle bir sömürü düzeninin asıl yükünü ve acısını herkesten çok işçi sınıfı çekecektir. Bu böyleyse eğer referandumda 'Hayır' demek, işçi sınıfının sınıfsal çıkarlarını esas almak ve kapitalist sömürü düzenine de 'Hayır' demek biricik devrimci tutumdur.

Kapitalizm tüm kötülüklerin olduğu gibi bugünkü tek adam diktatörlüğünün ve AKP faşizminin de kaynağıdır. Zira Erdoğan ve AKP'si emperyalistler tarafından kendi taşeronları olarak iktidara getirildi, Türkiye'nin işbirlikçi tekeli burjuvazisi tarafından da yıllarca desteklendi. Dolayısıyla AKP emperyalistlere ve tekeli burjuvaziye paha biçilmez hizmetlerde bulundu, onlara işçi sınıfını acımasızca sömürecek her türlü koşulları yarattı. Referandum üzerinden işçi sınıfına ve öteki toplumsal muhalefet akımlarına karşı gündeme getirilen saldırıyı püs-kürtmek, zorlu mücadelelerle ve büyük bedellerle kazanılmış demokratik hak ve özgürlüklerden geriye kalanları savunup korumak elbette ki hayati önemdedir ve referandumda 'Hayır' denmesi kapsamında önemli bir yerde de durmaktadır. Fakat bütün sorun bunun nasıl bir perspektifle yapılacağı ve hangi stratejik hedefe bağlanacağı sorunudur.

Her şeyden önce sandıkta 'Hayır' çıkmasının yaratacağı tüm olumlu sonuçlar ne olursa olsun bunun Türkiye'de demokratik hak ve özgürlüklerin kazanıldığı anlamına gelmeyeceği, bunları kazanmanın ancak sermaye iktidarına karşı sosyalizm mücadelesinin bir yan ürünü olarak mümkün olabileceği tüm açıklığıyla sınıfa ve emekçilere anlatılmalıdır. Kapitalist sistemin dünya ölçüsünde sosyal ve siyasal boyutlar kazanan iktisadi krizi ve bunu tamamlayan hegemonya bunalımı kapitalist metropoller de dahil olmak üzere dünyanın her tarafında burjuvaziye hak ve özgürlükleri tırpanlamaya, polis devletlerini güçlendirmeye ve diktatörlük rejimleri yaratmaya ittiği ve demokrasinin hayal haline geldiği, bunun ancak sermaye iktidarına karşı dışı dış büyük sosyal mücadelelerle kazanılabileceği emekçilere gösterilmelidir. Burjuva demokrasinin merkezlerinde bile faşist hareketler güçlenirken, polis rejimleri

olağanlaşırken, ekonomik ve siyasal haklar birer birer tırpanlanırken hiçbir zaman demokratik bir toplum yapısına kavuşmamış Türkiye'de referandum sandığında 'Hayır'ın çıkmasıyla özgürlükler kazanılmış olmayacak. Zira sermayenin sınıf egemenliği hangi biçimi alırsa alsın, o bir sömürü ve baskı düzenidir. Bu düzene karşı hak ve özgürlükler uğruna verilecek mücadele kapitalizmi aşma mücadelesi demektir. Diktatörlüğün ve faşizmin kaynağı kapitalizm olduğuna göre "Kapitalist düzene 'Hayır', sosyalizme evet!" şiarı ve mücadelesi yükseltilmelidir.

Unutulmamalıdır ki, "Gündemdeki anayasa değişikliği gerçekte devlet düzenini, onun ilkeler adına dayandığı temel varsayımları, dolayısıyla tüm yapı ve işleyişini, anayasal ve kurumsal yönden baştan aşağı yeniden düzenlemeyi hedefliyor. Bu, içi çoktan boşaltılmış, temel kurumlarıyla zaten felç edilip işlevsizleştirilmiş eski cumhuriyet rejiminin artık biçimsel yönden de tasfiyesi demektir." (Referandum ve devrimci sınıf çizgisi, www.tkip.org) Söz konusu olan, işçi sınıfının sömürülmesinde bir değişikliğin olmayacağı ama sadece sömürsünün hangi şartlarda sürdürüleceğiyle ilgili bir değişikliktir. Marksist olmak iddiasında olanların sorunu ise sömürünün "demokratik-ulusal cumhuriyet" koşullarında mı "faşist rejim" koşullarında mı yapılması arasında seçim yapmak değil, sömürüyü ortadan kaldırmaktır. Dolayısıyla kapitalist sömürü düzenini mücadelenin hedefine oturtmak, eşitliğe, özgürlüğe, adalet ve barışa ulaşmanın ön koşulu olarak ele alınmalıdır.

Bunların "hayatın dışında, gerçekçi politikalarla alakası olmayan boş ve kuru laf yığınları" olarak değerlendirildiği biliniyor. Zira sosyalizm, pek gerçekçi olan "sosyalistlerimizin" büyük çoğunluğu ve ana gövdesiyle reformist sol için Kaf Dağı'nın ardında, erişilmez bir uzaklıkta sadece hayalleri süsleyen bir hedef olarak duruyor. Dolayısıyla şimdi devrim ve sosyalizmin ve onun uğruna mücadele etmenin zamanı değil, şimdi kimseyi ürkütmeden ve cepheyi daraltmadan laikliği, adaleti, barışı ve demokrasiyi kazanma zamanıdır vs. Ne var ki bu pek gerçekçi politikanın sahiplerinin unuttuğu temel önemde bir gerçek var. O da laikliği, adaleti, barışı ve demokrasiyi kazanmanın önünde sermayenin sınıf iktidarının bir engel olarak durduğu gerçeğidir.

Devrimci sınıf partisinin görevi, koşullardan bağımsız olarak devrimin güncelliğini canlı tutmak, sosyalizmi işçi sınıfı ve emekçi kitleler arasında güçlü bir seçenek olarak büyütme. Bunu yaparken kapitalist sömürü düzeninin ortaya çıkardığı bütün iktisadi, sosyal ve siyasal sorunların, bu sorunların işçi ve emekçi kitlelerin günlük hayatı ve yaşamını ilgilendiren en yakıcı etkileri üzerinden politika yapmayı başarmak ve bunu sermayenin sınıf egemenliğini yıkma mücadelesine bağlamaktır.

"Dinler savaşı"ndan medet ummak...

Erdoğan ve AKP'si referandumda istediği sonucu elde etmek için hummalı çalışmalarını sürdürüyor. Son olarak Avrupa ülkeleriyle yaşanan gerilim üzerinden 'Evet' oylarını arttırma hesabı yapan Erdoğan, belli ki işi daha da ileriye götürmeye niyetlidir. Zira dışta ne denli düşman yaratırsa içte de milli ve dini duyguları pekiştirip, 'Evet' cephesini genişleteceğini düşünüyor. Bunun için her fırsatı değerlendiriyor. Son olarak AB'nin Adalet Divanı'nın işverenlere yönelik 'İsterseniz iş yerlerinizde başörtülü çalışmak isteyenlere müsaade etmeyebilirsiniz' kararı nedeniyle; "Bunlar haçla hilal mücadelesini başlattılar" dedi. Geçmişten bugüne gerici bir argüman olarak kullanılan "dinler savaşı"ndan medet umar hale geldi. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu da bu seremoniye "Yakında Avrupa'da dinler savaşı başlar" diyerek katıldı.

Kuşkusuz Erdoğan ve AKP'si kendilerinden önceki egemenlerin yolundan gidiyor. Yani ezilen, sömürülen kitleleri dinsel aidiyet üzerinden taraflaştırdığında onları yönetmenin ne denli kolay olduğunu biliyor. Türkiye coğrafyasında "Batı karşıtlığı", "mazlum İslam alemi üzerine çöken Hıristiyanlar ve Yahudiler" ya da "asıl amacı İslamiyeti bozguna uğratmak olan dış güçler" gibi söylemlerin ne yazık ki fazlasıyla alıcısı olduğunun farkındalar. Bu şekilde sınıfsal kimlik ve bilinçlerinin gelişmesinin önüne geçilen kitleler çok kolayından egemenlerin güdümüne girmekte, gerici odakların yedeğine düşmektedir. AKP bunu iktidarda olduğu 14 yıl boyunca çeşitli tonlarda zaten kullandı. Şimdi referandum öncesinde, geçmişten bugüne kitlelerin bilincine sürekli pompalanan bu gerici söylemler Avrupalılar bahane edilerek hortlatılmak isteniyor. Böylelikle "Batının, Avrupa'nın, Haçlı'nın" karşısına "Müslüman Türk oğlunun verdiği Turancı mücadele" çıkartılıyor!

Erdoğan bu gerici propagandayı bir adım daha ileriye taşıyarak, "Haçın Hilale" olan bu "din savaşı"nda tüm Avrupa'ya savaş açmış bir "lider" görüntüsü

veriyor ve Avrupa ülkelerinde yaşayan Türklere de "3 değil 5 çocuk yapın. Avrupa'nın geleceği sizlersiniz" diyor. Bu şekilde Avrupa'nın "fetih" yolunu da göstermiş oluyor!

Erdoğan, ırkçılığın ve gericiğin dozunu arttırarak 'Evet' cephesini genişleteceğini sanmaktadır. Oysa, ırkçı-dinci-cinsiyetçi her türden gericiğin barındıran bu zehrin, döne döne işçi ve emekçi kitlelere empoze edilmesi, hedeflenenden de öte sonuçlar yaratmakta, halklar arasında düşmanlığı körüklemektedir. Zira iç politikaya yönelik de olsa bu gerici söylemler, kendi karşıtını da yaratarak Avrupa ülkelerinde yaşam kurmuş Türkiye kökenli emekçileri bir başka ırkçı saldırının hedefi haline getirmektedir. İç politikaya yönelik fütursuz açıklamaların bedelini Avrupa ülkelerindeki emekçilerin ödeyecek olması tabii ki Erdoğan ve AKP'lilerin umurlarında değildir. Onların tek derdi günü kurtarmak, dini-millî duyguları kışkırtarak 'Evet' oylarını çoğaltmaktır.

Öte yandan Avrupa ülkeleri hedef seçilerek estirilen bu "din savaşları" vurgusu ABD'nin Müslümanlara uyguladığı yasakçı tutumlar ya da İsrail'in Filistinlilere yönelik süren işkenceleri söz konusu olduğunda es geçilmektedir. Şu sıralar İsrail ile düzelttiği ilişkilerden memnun olan Erdoğan, Trump'ın yasakları ve Müslümanlara yönelik ayırimcılığı karşısında son derece hoşgörülü içindedir.

Böylesi kirli ve ikiyüzlü politikalara yedeklenmek istenen işçi ve emekçilerin aydınlatılması ise büyük önem taşımaktadır. Zira yaşadıkları sınıfsal sömürünün ayırımında olmadan tam da bu ezilmişliğe karşı duydukları tepkileri yanlış kanallara akıtmaktadırlar. "Dinler savaşı" diye uyutulan, ırkçılıkla zehirlenen kitlelerin bilinçlenebilmesinin yolu devrimci sınıf mücadelesinin güçlenmesinden geçmektedir. Ancak bu şekilde gerçek düşmanlarını, yani emperyalistleri, işbirlikçi burjuvaziye ve sermaye hükümetini tanıyabilirler. Referandum çalışmaları bu bilinci geliştirmeye hizmet ettiğinde anlamını bulacaktır.

Newroz ateşi Türkiye'nin dört bir yanında yakıldı

21 Mart günü Newroz ateşi Türkiye'nin dört bir yanında "Mutlaka kazanacağız" şiarıyla düzenlenen mitinglerle yakıldı. Tüm kutlamalarda 'Hayır' çağrısı öne çıktı. Birçok kutlamada tutuklu HDP Eş Genel Başkanları Selahattin Demirtaş ve Figen Yüksekdağ'ın mesajları okundu.

İstanbul Newroz'u yüzlerce kişinin katılımıyla Kartal Meydanı'nda kutlandı. Polis miting öncesi pankartların içeriğini kontrol ederek kimi pankartları alana sokmadı, gözaltı yaptı. Yine alana "İçeride satış yasak" bahanesiyle devrimci-sosyalist yayınların girişini engellemeye çalıştı. Yasağa boyun eğmeyen sınıf devrimcileri alanda Kızıl Bayrak satışı ve BDSP'nin referandum bildirisinin dağıtımını yaptılar.

Programda konuşmalar ve müzik dinletileri birbiri ardı sıra yapılırken mitingün temel konuşması HDP İstanbul Eş Başkanı Mustafa Avcı tarafından Kürtçe olarak yapıldı. Coşkulu geçen mitingde halaylar çekildi. Mitinge katılım için ilçelerden kaldırılan otobüsler engellenirken, alanın etrafındaki tüm araçlara da ceza kesildi.

İzmir Newroz'u kitlesel bir katılımıyla Gündoğdu Meydanı'nda kutlandı. Polis burada da pankart ve flamaların içeriğine karışırken, HDP'li bir grubun elindeki bazı flamalar "YPG bayrağı olduğu" gerekçesiyle alınmadı. Giriş esnasında gözaltılar yaşandı. Birçok kişinin çantasındaki gazete ve kitaplara el konuldu, flamaların sopaları kalın olduğu bahanesiyle içeri alınmadı.

İzmir Newroz'unda da konuşmalar ve müzik yayını art arda yer alırken HDK yöneticileri, HDP milletvekilleri konuşma yaptı. Miting halaylarla sona erdi. Coşkulu geçen ve gençlerin çoğunlukta olduğu mitingde BDSP, DGB, DEV TEKSTİL de katıldı.

Ankara Mamak'ta, aralarında BDSP'nin de olduğu devrimci ve ilerici kurumlar Newroz eylemleri gerçekleştirdi. Sermaye iktidarının eylemi yasaklaması üzerine iktidarı ve polisin saldırısını protesto eden açıklama yapıldı. Newroz ateşi yakılarak halay çekildi.

Eskişehir'de Newroz ateşi yüzlerce kişinin katılımıyla yakıldı. Valiliğin Newroz alanı olarak şehrin 15 km dışın-

daki bir bölgeyi göstermesi alana ulaşımı oldukça zorlaştırdı. Kutlama polis ablukası altında gerçekleşti. Kontrol noktalarında polisin keyfi tutumları, dayatmaları olurken iki kadının başlarına sarılı şallara polis tarafından el konulmak istenmesi üzerine arbede yaşandı. Arbedeyi takip eden *dihaber* muhabiri Nametullah Başar'ın kamera ve fotoğraf makinasına da el koymaya çalışan polis Başar'ı darp etti. Newroz ateşinin etrafında toplanan kitle halay çekerek, sloganlar attı.

Adana Valiliği'nin tüm engelleme girişimleri ve polis saldırılarına rağmen Adana mahallelerinde Newroz ateşleri yakıldı. Polis kutlama yapılmak istenen alanı ablukaya aldı.

Gülbahçe, Fırat ve Dağlıoğlu mahallelerinde ara sokaklarda zırhlı araçlarla devriye atan polisler rağmen halk ara sokaklarda bulunan boş alanlarda lastik yakıp halay çekti. Polis saldırısının ardından başka bir sokakta tekrar Newroz ateşi yakıldı.

Hatay, Manisa, Muğla, Konya'da da Newroz kutlamaları oldu. **Çanakkale**'de de kutlama yapılırken, "Mutlaka Kazanacağız. Newroz Piroz be" yazılı afişler valilik izni olmadığı gerekçesiyle kaldırıldı. **Mersin**'deki kutlamada ise polis, sarı, kırmızı, yeşil renkteki her şeye el koydu. Alana platform kurulmasına da izin verilmedi.

Sermaye devletinin sürdürdüğü kirlî savaşa ve son günlerde arttırdığı devlet terörüne rağmen, Kürt halkı direniş geleneğine sahip çıkarak 21 Mart günü Kürdistan'da Newroz alanlarına aktı.

Demokratik Bölgeler Partisi (DBP) ve HDP öncülüğünde "Mutlaka kazanacağız" sloganıyla yapılan Newroz kutlamalarında Kürt halkı eşitlik ve özgürlük taleplerini yükseltti. Birçok alanda 'Hayır' ve 'Na' flamaları taşındı, referandumda 'Hayır' deme çağrısı yapıldı, kadınlar yöresel kıyafetleriyle alanlara çıktı. Newroz ateşleri yakılarak halaylar çekildi. Kimi kutlamalarda polis saldırıları yaşanırken, polisler mitinglere getirilen pankart ve flamaların içeriğine de müdahale etti. Alana girişler sırasında arama yapan polisler, halkı sözlü ve fiziki olarak taciz etti.

Yüz binlerce kişinin katıldığı **Amed** Newroz'unda polisin engelleme çabalarına rağmen, Kürt kadınları yöresel

Kürdistan'da Newroz kutlamaları

kiyafetlerle alana girdi. Sahneye asılan, katledilen Cizre Halk Meclisi Eşbaşkanı Mehmet Tunç ve YPS komutanı Çiğer'in posterleri de sahneye çıkan onlarca polis tarafından zorla kaldırıldı. Amed Newroz'unda 20 ton odun tutuşturularak ateş yakılırken, coşkulu mitingde halaylar çekildi.

Polis ayrıca bir genci "bıçak taşıdığı, üzerini aratmayarak kaçtığı" gerekçesiyle vurarak öldürdü.

Cizre Konak Mahallesi'ndeki Newroz'a da birçok öğrenci okulları boykot ederek katılırken, birçok noktada kurulan polis noktaları yüzünden kentnin büyük caddelerinde trafik yoğunluğu yaşandı. Polisler alana gelen halkı yarım saat beklettikten sonra girişlerine izin verdi. Arama yapan polisler üzerin-

de yıldız olan bazı pankartlara el koydu.

Hakkari'nin **Yüksekova** ilçesinde, sabahın erken saatlerinde tüm engelleme girişimlerine rağmen mahalle ve köylerden binlerce kişi, kutlamanın yapılacağı Yeni Stadyum alanına ulaştı.

Alanın içinde bir kişiyi gözaltına almaya çalışan polise halkın tepki göstermesi üzerine, özel hareket polisi zırhlı araçlar eşliğinde alana girerek küfürler ve tehditler savurdu, gaz bombaları attı. Saldırıda 3 kişi yaralanırken, 10'u aşkın kişi de gözaltına alındı. Yaşlı ve hastaların fenalık geçirdiği alanda, polis provokasyon ve saldırılarını sürdürdü.

Mardin'in **Kızıltepe** ilçesinde Newroz, polisin tüm engellemelerine rağmen binlerce kişinin katılımıyla kutlandı. Kutlama alanının içinde uzun

namlulu silahlar ile bekleyen polisler rağmen çevre ilçelerden gelen binlerce kişi alana girdi. Polisin 'Na' yazılı bayrakları toplamasına rağmen kitle alana getirdikleri yeni bayrakları kutlama boyunca sallamaya devam etti.

Halayların çekildiği kutlamada alandan çıkan kitleye polis gaz bombaları ile saldırıya geçerken sahneyi ablukaya aldı. Polis burada bulunan tüm görevli ve gazetecileriGBT kontrolüne tabi tutuktan sonra serbest bıraktı.

Van, Ağrı, Adıyaman, Hakkari, Batman, Antep, Siirt'te de alanlarda toplanan halk, Newroz ateşleri yakarak halaylar çekti, HDP'li milletvekilleri ve yöneticiler ile DBP'li yöneticiler konuşmalar yaptı.

Muş'ta ise valiliğin yasaklaması sonucu "Mutlaka Kazanacağız" pankartı miting alanına asılamadı.

ANF ve dihaber'den derlenmiştir

Dinci-gerici iktidarın Alevi düşmanlığı

Sermaye sınıfı ve devleti tarih boyunca Alevi emekçilere karşı çeşitli politikalar hayata geçirmiştir. Tarihin belli evrelerinde Alevi kimliğini tamamen inkar ederken, kimi zamanlarda ise "Alevileri tanımak" adı altında çeşitli buluşmalar organize etmiş, özellikle Alevi burjuvalarını kendi etrafında toplamayı başarmıştır. İzzettin Doğan vb. gibi sömürücüleri, emekçi Alevileri devlet politikasına yedeklemenin bir aracına dönüştürmüştür.

Fakat ilerici, devrimci, demokrat Aleviler bu oyuna kanmadılar ve bu oyunlar karşısında net tutumlar aldılar. Bunun son yıllardaki örneklerinden biri, cami-cemevi projesi karşısında alınan tutumda kendini gösterdi. Bu saldırıya karşı militan bir direnişle mücadele verildi. Teslim olunmayacağı pratik olarak ortaya konuldu.

Geçtiğimiz günlerde iktidarın Alevilere yönelik politikasının bir yansıması olan görüşleri, İçişleri Bakan Yardımcısı Sebahattin Öztürk'ün ağzından dinledik. Öztürk, Dersim'de katıldığı bir toplantıda temsilcisi olduğu iktidarın niyetlerini adeta bir itiraf niteliğinde ortaya koydu. Yaptığı açıklama hem klasik AKP yüzüzlüğünün hem de Alevi düşmanlığının ifadesiydi.

AKP temsilcileri, referandum sürecinde her zaman olduğu gibi Alevi kimliğini istismar ederek Alevilerden oy almak için Dersim'e gittiler. Burada yaptıkları toplantıda Alevileri bir oy deposu haline getirme gayreti sergilediler. Açıklamalar yapan AKP'li Öztürk, makarna ve kömürün işe yaramadığını bildiğinden olsa gerek, Alevilere sözde ne kadar eşit davrandığını öne çıkarmaya çalıştı. Alevilerin bu devlet tarafından ayrımcılığa uğradığını belirtenlerin düşünceleri, özellikle de "Kamuda Alevilere neden iş verilmiyor" sorusu karşısında sıkışan Sebahattin Öztürk, istemeye istemeye şu itirafta bulundu:

"Bu bölgeden gelen çocukların, hiçbir mülakatta torpilli olmadıkları halde, ben

buradan bazı çocuklarımızı kaymakam olarak seçmiş birisiyim. İsim de verebilirim, ama şu an buna gerek yok. Bu isimleri ifşa etmenin anlamı yok. Ayrıca şu an Türkiye'nin 81 il emniyet müdürü içinde 2 emniyet müdürümüz Alevi. Hangileri olduğunu sormayın ama ben Alevi emniyet müdürü olduğumu söyleyeyim. Dolayısıyla devlet içinde böyle bir önyargı yoktur. **Neticede bu siyasi bir iktidar, kendisiyle ilişkili olmayan bir kesime o kadar büyük bir ağırlık vermediğini söylemek mümkün. Ama hiç verilmiyor demek de doğru değil.**"

Öztürk aslında burada devletin Dersimli Alevilere bakışını özetlemekten başka bir şey yapmıyor. Alevilere nedenli üstten bakıldığını ortaya koyan bu açıklama, bir kişinin görüşleri olmaktan ziyade bir devlet geleneğidir. Öte yandan iktidara gelen partilerin, işçi sınıfına, Kürtlere, Alevilere, kadınlara, gençlere ve toplumun birçok kesimine hizmetten çok, "kendisi ile ilişkisi olan kesimlere" hizmet ettiği gerçeği, bu açıklama ile bir kez daha teyit ediliyor. Düzen partilerinin "kendileriyle ilişkisi olan kesimler"

ise bilindiği üzere en başta patronlar sınıfı, kendilerini destekleyen orta tabakalar ve emperyalistlerdir. Kendilerinden saymadıkları bir yana, saydıkları ezilen kesimlere/sınıflara dahi yalnızca oy avcılığı hesabıyla yaklaşır. Bu kesimlere en fazlasından bir parmak bal uzatmayı yeterli bulurlar. Nitekim makarna-kömür yardımı adı altında sadaka kültürünü yaydıkları, kendilerine oy veren emekçileri dilenci yerine koydukları halde oy desteğini süreklileştirmeyi başarabiliyorlar.

Alevilerin aklını çelme girişimlerinin benzeri Kürt halkı şahsında da sık sık yaşanıyor. "Bu ülkede Kürt generaller, Kürt başbakanlar ve cumhurbaşkanları da oldu" gibi söylemler, aynı inkarcı-asimilasyoncu politikanın mezhep üzerinden değil de ezilen ulus üzerinden tezahürüdür. "Çözüm süreci" aldatmacası da bundan farklı değildi. Devrimci dinamizmiyle bilinen bir kesimin düzen içine çekilme çabası burada da kendini göstermektedir.

Tarih boyunca görüldüğü üzere sermaye iktidarı ve partileri düzenin be-

kası için genel çabalarla yetinmiyorlar. Sermaye iktidarının ezdiği, inkar ettiği ve yok etmeyi hedeflediği kesimleri, "ileri gelenler" şahsında düzen sınırlarına çekmeye ve buradan hareketle o kesimin geniş bölüklerini de etkilemeye çalışıyorlar.

Fakat sermaye devleti ve partileri, bu geniş kesimlerin sınıfsal özlem ve ihtiyaçlarına yanıt veremezler. İşçi ve emekçi kitlelerin insanca yaşam ihtiyacı/özlemi sermaye iktidarı tarafından genel olarak karşılanamaz. Hele de kapitalizmin yapısal bunalımlar içinde debelenen bir sömürü düzeni olduğu gerçeği orta yerde duruyorken...

Bu gerçekler, ezilen bir mezhebe bağlı Alevi işçi ve emekçiler söz konusu olduğunda iki kat güçle karşımıza çıkar. Egemen mezhepçi bir siyasetle ülkeyi yöneten dinci-faşist AKP, geniş Alevi işçi ve emekçi yığınlarının taleplerini hiç karşılayamaz. Kaldı ki hiçbir zaman böyle bir niyeti de olmadı. Dersim'deki itiraflar bunun şaşırtıcı olmayan bir yansımasıdır sadece.

Toplumun ezilen kesimlerinin talepleri sadece ve sadece işçi sınıfının devrimci iktidar mücadelesi geliştiği ölçüde elde edilebilir. Ezilen mezhep, ulus, cins, azınlık vb. kesimlerin eşitlik ve özgürlük gibi haklarının/taleplerinin tam anlamda kazanılması ve kalıcılığı ise yalnızca sosyalist bir düzende mümkündür. Alevi işçi ve emekçilerin devrimci-sosyalist mücadele etrafında birleşmeleri ve taleplerini bu mücadele içinde yükseltmeleri bu yüzden zorunludur.

TV 10 eylemlerinin 24. haftası

KHK'yla kapatılan TV 10'un geri açılması talebiyle Galatasaray Meydanı'nda her Cumartesi yapılan eylemlerin 24.sü 18 Mart'ta gerçekleştirildi.

Saat 14.00'te başlayan eylemde "TV 10 susturulamaz!" pankartının yanı sıra, "Özgür basın susturulamaz! Halkın sesi TV-radyolar kapatılmaz! / Karakoçan

Dernekleri Federasyonu (KARDEF)" yazılı pankart açıldı.

Eylemde ilk olarak yapılan konuşmada, sermaye devletinin Alevilere yönelik ikiyüzlü açıklamaları teşhir edilerek "İktidarın Alevisi olmayacağız!" vurgusu yapıldı.

Ardından Hacı Bektaş Veli Anadolu

Kültür Vakfı Başkanı Tuncer Baş, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği (PSAKD) Genel Sekreteri Turgay Özkan, Peri Suyu Koruma Platformu adına Eren Akyol destek konuşmaları yaptılar.

İngiltere'den gelen ozan Mehmet Tek'in söylediği bir deyişle bitirilen eylem, temsilcilerinin söz aldığı kurumların yanı sıra, Cumartesi Anneleri, Munzur Çevre Derneği, HDP Pendik İlçe Örgütü temsilcileri destek verdiler.

AKP'nin "Nazi" benzetmesi ve kendi kirli sicili

AKP iktidarının Avrupa ülkelerinde yapmak istediği referandum toplantılarının yasaklanmasının ardından, tarafların yaptıkları açıklamalar gündemde öne çıktı. AKP'nin şefleri ve bakanları miting yasaklarına karşı, Almanya ve Hollanda için "Nazi kalıntısı", "ifade özgürlüğünü ayaklar altına alıyorlar" gibi, kendi niteliklerine hiç de yabancı olmayan yakıştırmalar yaptılar. Her fırsatta mağduru oynayan dinci partinin şefleri, bu "mağduriyetlerini" referandumun ardından kurmak istedikleri zorba iktidarları doğrultusunda kullanmaya çalışıyorlar. Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun Hollanda'ya alınmamasına dair Bağcılar'daki toplantısında konuşan Erdoğan, "Bunlar Nazi kalıntısı, bunlar faşist, bunu böyle biliniz" dedikten sonra, "Almanya'nın kendilerini izlediğini" iddia etti. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı ise, Hollanda'ya alınmamasına ilişkin olarak, "İfade özgürlüğü, hareket, toplanma özgürlüğü, şu an bunların hepsini askıya almış durumdayız" diye konuştu.

Hükümet ve iktidar oldukları 15 yıl boyunca işçi sınıfı ve emekçilerin haklarına azgınca saldıran, gelinen yerde ülkeyi KHK'larla yöneten, tecavüzü yasallaştırmaya kalkan, Kürt halkını katliamdan geçiren sermaye devletinin şeflerinin ikiyüzlü mağduriyet edebiyatlarına yabancı değil. İfadelerinden de anlaşıldığı üzere, tüm bunları referandumda istedikleri sonucu almak için yapıyorlar. Hollanda ve Almanya'nın uygulamalarını, "Dış güçler 'Evet' oyları sonucunda oluşacak güçlü Türkiye'ye karşılar" iddialarına dayanarak yapmaya çalıştılar.

Erdoğan'ın geçtiğimiz haftalarda baş-

kanlık sistemini meşrulaştırmak için "Bu sistem Hitler Almanya'sında da vardı" minvalindeki sözlerini hatırlarsak, bugün Hollanda'yı Nazilikle suçlamasının sahteliği daha iyi anlaşılır. Daha dün olumladıklarını, kendi niyetlerini meşrulaştırmak için işaret ettikleri örneği, bugün bir "hakaret" olarak kullanıyorlar.

"DIŞARIYA EFELENMELER" ASLINDA İÇ POLİTİKA MALZEMESİ

Tıpkı İsrail'le ilişkilerde olduğu gibi, "One minute" gibi çıkışlar yapıp, ekonomik, ticari, askeri vb. ilişkileri sürdürmek, Almanya ve Hollanda ile yaşanan gerilimde de geçerlidir. "Türkiye'de 2 bin 564 Hollanda firması faaliyet yürütmektedir. (...) Her yılki ticaret hacmi 6-6,5 milyar dolardır. Türkiye bazı yıllar dış ticaret açığı veriyor. Yani Hollanda'ya bağımlılık söz konusudur." (Kızıl Bayrak, Sayı: 2017/11) İç politika malzemesi olarak kullandıkları "gerilim"lerin arka planında, böylesi ilişkiler sürdürülmektedir.

Yanı sıra, AKP iktidarının Avrupa'da demokrasi olup olmaması gibi bir sorunu yoktur. AKP iktidarının "ifade, hareket, toplanma özgürlüğü" konusundaki sicili, bu hakları yalnızca kendi çıkarları doğrultusunda ele aldığını zaten gösteriyor.

Eşit Haklar İçin İzleme Derneği'nin hazırladığı rapor da AKP'nin bu siciline ayna tutuyor. Rapora göre; son 15 ayda polis 264 gösteriye saldırdı. Adalet Bakanlığı istatistiklerine göre de eylemler dolayısıyla 2011 ile 2015 yılları arasında 116 bin 804 kişi hakkında "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet" iddiasıyla soruşturma yürütülürken,

67 bin 453 kişi hakkında dava açıldı. Son 5 yılda bu suçtan hakkında dava açılan 82 bin 924 kişiden 27 bin 278'i beraat etti, 7 bin 408 kişi "mahkum" oldu. 8 bin 88 kişi hakkında ise hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararı verildi.

Söz konusu demokratik hak ve özgürlükler veya basitçe eylem yapma özgürlüğü olduğunda, burjuvazi her ülkede bu hakkın yalnızca kendi çıkarları doğrultusunda kullanılmasını ister. Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın'ın, Kürt halkının Avrupa'da gerçekleştirdiği Newroz kutlamalarına "izin verilmesini", "teröre destek" olarak yorumlaması bunu ifade ediyor. Hollanda sermaye devleti de böylesi hakların kullanımını konusuna böyle yaklaşmaktadır, orada da işleyen burjuva diktatörlüğüdür.

"NAZİLİK" SUÇLAMASI NAZİ ÖZENTİLERİNDEN

15 Temmuz darbe girişimi sonrası, işin aslında, işte bu tablonun yaratıcılara sahip çıkılması için, Taksim Meydanı gibi demokratik eylemlere kapalı alanlar, "Demokrasi nöbetleri"ne açılmıştı. Hak arama eylemlerini "yasaklayan", mitinglerde pankart, flama içeriğine karışma, pankartlara el koyma gibi dayatmalara girişen sermaye devletinin, Hollanda'yı Nazilikle suçlamasının, muhatapları tarafından bile ciddiye alınmadığı kolayca tahmin edilebilir. Ülkeyi KHK'larla yöneten, başkanlık sistemine karşı çıkanlara Hitler dönemini örnek gösteren AKP iktidarı, Naziliğe özendiğini zaten ortaya koymuştu.

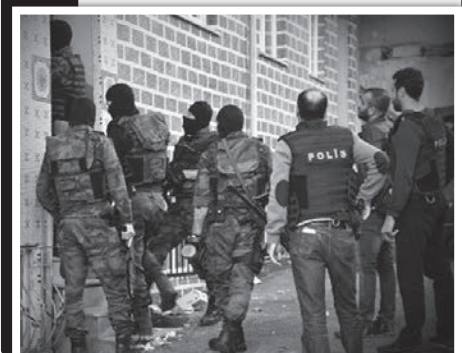
Türkiye Twitter yasaklarında ilk sırada

Türk sermaye devletinin, bir yandan tehditler savurarak hedef aldığı, diğer yandan on binlerce kişi hakkında soruşturma yürüttüğü ve binlerce kişiye gözaltı-tutuklama terörü uyguladığı sosyal medya konusunda Twitter'ın yayınladığı rapor, saldırganlığı bir kez daha gözler önüne serdi.

Twitter'ın resmi internet sitesinden yayınlanan "şeffaflık raporu"na göre 2016'nın ikinci yarısında hesap kapatma için Twitter'a yapılan taleplerde Türkiye ilk sıradaki yerini korudu.

2016'nın ikinci yarısında, dünya genelindeki toplam talep sayısının 13 bin 22 olarak belirtildiği rapora göre, Türkiye'den 3 bin 76 kez hesap kapatma talebinde bulunuldu. Bunların 844'ü mahkeme kararı gerekçe gösterilerek yapılırken geri kalan 2 bin 232 hesap kapatma başvurusu ise hükümet ve polis/istihbarat kurumları tarafından talep edildi.

Dünya genelinde gazeteci ve basın kuruluşlarının "onaylanmış" hesaplarının kapatılması için yapılan başvuru sayısı 88 olurken bunların 77'si Türkiye'den geldi.

12 günde 960 gözaltı

Kürt halkına yönelik baskın ve gözaltı saldırılarını aralıksız sürdüren sermaye devleti 9-20 Mart tarihleri arasında 960 kişiyi gözaltına aldı.

"PKK'nin şehir yapılanması" bahanesiyle aralıksız sürdürülen ev baskınları ve gözaltı furyası Newroz öncesine denk gelen son 12 günde iyice tırmandırdı.

Ülke genelinde estirilen devlet terörü neticesinde İçişleri Bakanlığı tarafından 18 Mart'ta yapılan açıklamada gözaltı sayısının 740 olduğu açıklanmıştı.

Devam eden gözaltı furyasında 220 kişinin daha gözaltına alındığı açıklanırken bu süreçte toplam 960 kişi gözaltına alınmış oldu.

“Aklın, vicdanın, bilimin onaylamadığını yargı onaylamış; bizim için yok hükmünde!”

Halkın Hukuk Bürosu (HHB) avukatlarından Oya Aslan ile Dilek Doğan'ın katledilmesiyle ilgili yargılama sürecinin geldiği aşamayı konuştuk.

Yargılama sürecinin bir oyalama sürecine döndüğünü, ortada olan delillere rağmen savcının “sanık avukatı” gibi davrandığını ve mahkemenin de katil polis Yüksel Moğultay'ı korumaya devam ederek çok düşük bir cezaya hükmettiğini ifade eden Aslan, kararın kendileri ve halk nezdinde bir hükmünün olmadığını vurguladı.

Dava sonucunda verilen “ceza” nasıl değerlendirdiği sorumuza yanıt olarak; olayın bilinçli ve istenerek işlenen bir cinayet olduğunu söyleyen Aslan, katil polise “bilinçli taksirden” 6 yıl 3 ay ceza verilmesini ve yargıcın “iyi hal indirimini” uygulamasını teşhir etti.

Bu durumda katil polisin doğru düzgün hapisanede dahi kalmayacağını ifade eden Aslan şöyle konuştu, “Ne kadarını yatacak sanık? Cezası 3'te 2 ile yaklaşık 4 yıla düşüyor. Bir süre yattıktan sonra şartlı salı verme var. Son iki yıl şartlı tahliye var.

Normal usul işlerse eğer önce kapalı hapisaneye, kısa bir süre sonra da açık bir hapisaneye gidecek.

Sürekli dışarı çıkma izni vb. ile aslında yatmayacak hapisanede.”

Mahkemenin verdiği kararlar birliğinde insan öldürmenin cezasının olmadığı yönünde bir sonuç çıktığına vurgu yapan Aslan; “Sanık 24 yaşındaki Dilek Doğan'ı öldürdü. Yargı kararıyla bunun bir cezasının olmadığını söylediler.

Bir hukukçu olarak bunun bir meşruiyeti, inandırıcılığı bir kıymeti yok. Yargı işlemiyor” dedi.

Mahkemenin bu kararının polisleri yeni suçlar işlemesi için bir teşvik niteliğinde olduğunu söyleyen Aslan, yargının siyasi iktidar neyi istiyorsa, nasıl bir beklenti içindeyse ona göre karar verdiğini ifade ederek bu karara saygı duyulmasını gerektirecek bir durumun olmadığını altını çizdi.

“SAVCI SANIK AVUKATLIĞI YAPTI”

Dava savcısının sanık polisi kollayan yaklaşımları konusunda ise savcının sanık aleyhinde olan delilleri sanık lehinde göstermeye çalıştığını belirterek şöyle devam etti:

“Sanık polis ‘ben silahın emniyetini hiç kapatmadım, operasyonlarda biz zaten kapatmayız’ dedi. Savcı ise ‘kapatmak için fırsat bulamadı’ demişti. Savcı

onu aşan beyanlarda bulundu. Sanık avukatlığı yaptı.

Yine ‘taksir’ dedi. İsteği ve iradesinin öngöremediği bir durum olarak ortaya koymaya çalıştı savcı. İtiş-kakış anlamına gelebilecek cümleler kullandı. Bunu sanık kendisi dahi söylemedi. Sadece avukatı söyledi.

Yine kendisini aşan ifadeler kullandı savcı. Hiçbir şekilde mağdur taraftan, aile tarafından bakmadı.”

“KEŞFİ MAHKEME SALONUNA GETİRDİK”

Taleplerine rağmen “deliller yeterli” denilerek keşif yapılmamasını teşhir eden Aslan, “Biz keşfi mahkeme salonuna getirdik” diyerek krokilerle, animasyonla, fotoğraflarla sanığın savunmasının ne hukukla ne maddi hayatla ne bilimle mümkün olamayacağını; orada bir itiş-kakışın hiçbir şekilde mümkün olamayacağını kanıtladıklarını aktardı. Kanıtlara rağmen “taksir” denmesini, itiş-kakış olduğu söylemini teşhir etti.

SANIK AVUKATIYLA SAVCININ MÜTALAASINDA AYNI SÖZ KALIPLARI

Savcının aldığı talimat üzerine mütalaayı hazırladığını onu da kendisinin yazmadığını düşündüğünü söyleyen Aslan, “Savcının kullandığı söz kalıbıyla ertesi hafta sanık avukatının kullandığı sözcük ve söz kalıpları birbirine çok yakındı. Sanki önceki hafta mütalaayı yazan sanık avukatıydı.

O kelimeleri kullandırarak bir durum yoktu. Bazı kavramlar vardır ortak kullanılır; böyle de değildi. Kesinlikle ikisi arasında bir görüş birliği, bir yazışma, önceden bir konuşma geçtiğini ve mütalaanın böyle yazıldığını düşündük” ifadelerini kullandı.

“AĞIR CEZAYI GEREKTİRECEK DAHA NE OLSUN Kİ?”

Olayın bir “taksir” olmadığını söyleyen Aslan “Dışarıda görüntü alan polis ‘özel hareket birini vurdu’ diyor. Görüntülerde de ortada daha ne olsun. Ağır cezayı gerektirecek daha ne olsun ki?” dedi.

Görüntü kayıtlarının da belli bir aşamadan sonra dosyaya girdiğini, görüntülerin silindiğinin ortaya çıktığını ama bu durum karşısında mahkemenin hiçbir işlem yapmadığını belirtti.

Mahkemenin başından beri katil polisi tutuklamaya hiç yanaşmadığını ifade eden Aslan, bu tür yargılama oyunlarıyla insanların çaresizlik ve kabullenme durumuna itildiğini, ‘biz bir şey yapamayız’ umutsuzluğuna düşürülmeye çalışıldığını belirtti.

Yargının halkı dizginleme ve dengede tutma aracı olduğunu ifade ederek buna rağmen insanların bilincinde mahkemelerin işlevinin ne olması gerektiğini kavratıp mücadele azimlerini yaratmanın önemine dikkat çekti. “Buna karşı tek başına Dilek Doğan ailesi ve bireyler olarak mücadele edemezsiniz. Yargı devletle bir bütün olarak, örgütlü olarak çalışıyor. Halk da yargının bu tutumu, katılığı karşısında örgütlü olmak zorunda, örgütlü mücadele etmek zorunda” ifadelerini kullandı.

POLİSE TUTUKLANMAMA GARANTİSİ VERDİLER

Sanık polisin mahkemede rahat tavırlarını ve işi Doğan ailesini suçlamaya vardırarak kadar ileri götürmesini hatırlattığımız Aslan, şu ifadeleri kullandı:

“Genelde bu tür davalarda sanık başka yere atanır, SEGBİS ile ifadesi alınır yüz yüze getirmemeye çalışırlar. Ama burada sanık ilk mahkemeye geldi, çok sakin ka-

fasını hiçbir yere çevirmeden öyle durdu kimseyle muhatap olmadı. Onun oraya gelişi, çok sayıda polisin orada görevlendirilmesi, hakimin rahat olması, polis avukatının bu kadar rahat oluşu tabii ki bir güvence verildiğinin kanıtı.”

Mahkeme heyetinin de bu polise “Seni tutuklamayacağım” diye teminat verdiğini ifade eden Aslan son duruşmada da sanık polisin çok az ceza alacağını ve tutuklanmayacağını bildiğini düşündüklerini söyledi.

SAHİPLENME OLMASA AİLE SUÇLANACAKTI

Hakimin de aynı soğukkanlılıkla kararını açıkladığına dikkat çeken Aslan, ailenin suçlanmasına ilişkin ise şu ifadeleri kullandı:

“Ciddi kamuoyu, sahiplenme, ailenin ısrarı; bunlar olmasaydı bu tetiği Dilek Doğan'ın abisi Mehmet çekti diye aileye dava açılacaktı. Nitekim de ilk yakalama kararı abisi hakkında çıkarıldı. Soruşturmada ilk olarak sanık polisin ifadesi şüpheli olarak değil tanık sıfatıyla alındı.

Görüntüler ailenin lehine sonuçlanmamış olsa Mehmet hakkında dava açılacak ve kardeşini vurmaktan tutuklanacaktı.”

Bilinçli taksirin tanımının ‘sonucu öngörebilirsiniz ama istemezsiniz’ anlamına geldiğini belirten Aslan, Şırnak’a operasyon için giden, üç gün sonra dönen, halka karşı örgütlenmiş bir özel birim içinde görev yapan özel hareket polisinin kendisi açısından ‘karşı cephe’ duran bir eve gittiğinde sonucu bildiğini, istediğini ve bu isteğini yerine getirdiğini vurgulayarak “taksir” denilerek polisin ödüllendirilmesini teşhir etti.

“AKLIN, VİCDANIN, BİLİMİN ONAYLAMADIĞINI YARGI ONAYLADI”

Karara karşı istinaf mahkemelerine itirazda bulunacaklarını belirten Aslan, son olarak şunları söyledi: “Ama yine aynı sonuç çıksa da bu dava bizim için bitmemiştir. Polisin infazlarına karşı her dava bizim için bu davayla birleşecek. Bizim için bu suçların zamanaşımı hükmü yoktur. Öyle ya da böyle bizim gözümüzde polis aklanmadı. Aldığı ceza yeterli değildir. Öyle ya da böyle bunun hesap verilebilir bir mekanizması, yeri çıkar diye düşünüyoruz. En üst mahkemeler de onaylasa; aklın, vicdanın, bilimin onaylamadığı bir şeyi bir yargı onaylamış bizim için bir hükmü yoktur.”

Gündemdeki referandum üzerine

H. Erat

(Şubat ayı sonunda verilmiş "Dinsel gericilik, laiklik ve referandum" konulu bir konferansın kayıtlarından alınıyor bu metin, perçemle düzenlenmiş ve bölümlenmiş olup tartışılabilir. Anlatımın bütünlüğüne bir ölçüde zayıflansa da, güncel öneminden dolayı bu konuyu öncelikli olarak yayımlıyoruz...)

Sonuçta kimin bir sonraki değişikliği istediğine bakmamız lazım tartışmalı

İstisna yapılmaz görüşüm. Rayından çıkan bir rejim ortaya çıksa ve yeni devletin de buna atacağı adımlar, tartışılmalı.

Fidel Castro ve Küba Devrimi... / II

Dinamizmi içinde kendini aşan devrim

Darwüshan hedef. Batıca rejimi Batı'nın 10 Mart 1952 darbesiyle küllene kadar yitirdi. Batı'nın 10 Mart 1952 darbesiyle küllene kadar yitirdi. Batı'nın 10 Mart 1952 darbesiyle küllene kadar yitirdi.

"Küba, nihayet geleceğinin efendisi oldu!"

Moskova'da Cumhuriyetin 50. yıldönümü münaseletiyle, 5 gün süreyle devam eden konferans düzenlendi. Konferansın katılımcıları, 5 gün süreyle Moskova'da konferans düzenlendi.

100. yılına doğru Büyük Ekim Devrimi

Ekim Devrimi'nin 100. yıldönümü üzerine

Büyük Sosyalist Ekim Devrimi'nin 100. yıldönümü üzerine

Klasik burjuva devrimleri üzerine eğitim programı

Sınıf hareketi, sorunlar ve imkanlar

Her imkanı örgütlenmeye dönüştürmeliyiz!

Ekim Devrimi'nin temel önemi

(Şubat ayı sonunda verilmiş "Dinsel gericilik, laiklik ve referandum" konulu bir konferansın kayıtlarından alınmış bu metin, gerçekte söz konusu konferansın 3. bölümünü oluşturmaktadır. Anlatımın bütünlüğünü bir ölçüde zayıflatsa da, güncel öneminden dolayı bu bölümü öncelikle yayımlıyoruz...)

Sonuçta kısmi bir anayasa değişikliği üzerinden referandumla varan tartışmayı beklenmedik bir biçimde MHP yönetimi gündeme getirdi. Açtıkları tartışmaya ilişkin olarak ileri sürdükleri gerekçe kabaca şöyledir: Türkiye'deki fiili siyasal durum mevcut anayasal çerçeveyi aşmış olduğuna göre, yapılması gereken anayasal çerçeveyi bu fiili duruma bir an önce uydurmaktır. Bununla aslında, cumhurbaşkanı olarak Tayyip Erdoğan'ın ve hükümet olarak AKP'nin Türkiye'nin mevcut anayasasını fiilen boşa çıkardığı, anayasaya aykırı bir fiili duruma ülkeyi yönettiği söylenmiş oluyor, böylece anayasayı ve yasalara hiçbir sayan bir cumhurbaşkanı ve hükümet gerçeği itiraf edilmiş oluyor. Bıçimsel hukuk açısından bakarsanız, bu tabii ki tepeden trnağa bir büyük suçun itirafıdır. Mevcut düzen hukukuna göre anayasayı çiğnemek en büyük suçtur. Bu ülkede anayasayı çiğneyenlerin ya da böyle yaptıkları iddia edilenlerin geçmişte idamlı, şimdise ağırlaştırılmış müebbetle yargılandığını biliyoruz.

Ama Türkiye'deki mevcut güç ilişkileri ve siyasal sürecin somut seyri üzerinden baktığımızda, olup bitenlerin bu çerçeveden ötesine geçtiğini görüyoruz. Rayından çıkmış bir rejim gerçeği var ve yeni dengesi de ancak güç ilişkileri içinde, dolayısıyla ancak siyaseten bulabilecektir. Bu da sorunun artık hukuksal değil ama tümüyle siyasal olduğuna gösterir. Bu özellikle göz önünde bulundurulması gereken kritik önemde bir nokta. AKP'nin 2010 referandumundan bu yana artık yasa ya da hukuk diye bir sorunu yok. Hukuk ya da yasa işine geliyorsa,

elbette onu sonuna kadar uyguluyor. Engel olarak çıktığında ise fiilen çiğniyor, kabaca bir yana bırakıyor. Ve bu tutum o kadar yaygın, etkin, kararlı bir biçimde izleniyor ki, çoktandır artık toplumda kanıksanır hale de gelmiş durumda. En başta da düzen muhalefetine ana partisi olarak CHP şahsında. Burjuva düzenin siyasal krizi dediğimiz olgunun çok temel bir boyutudur bu.

AKP'nin işine gelmediği her durumda düzenin belirlenmiş hukukuna bile aldırnaması, her konuda siyaseten, dolayısıyla güç dengelerinin el verdiği biçimde ve sınırlarda davranıyor demektir. Gücü yettiği durumlarda politik çıkışlar yapıyor, hukuk zaten lehineyse sorun olmuyor. Değilse o hukuku çiğniyor, atmak istediği adımı

siyaseten atıyor, gerekirse ya da olanaklıysa ardından hukuku buna uyduruyor. Durmak ya da geri adım atmak zorunda kaldığında ise, bu hiç de hukuksal engellerden değil, fakat siyaseten buna güç yetirememesinden dolayı oluyor. Bu durumlarda geri adım atıyor, ama kendini güçlü hissettiği ya da gelişmelerin kendisine beklenmedik fırsatlar çıkardığı andan itibaren de ertelenmiş hamlesini yeniden gündeme getiriyor. Bu, özellikle son 6-7 yılın Türkiye siyasetinde önemli bir olgusal durum.

2010 referandumu rejim krizi çerçevesinde gündeme gelmişti. AKP-cemaat ittifakının yeni iktidar mevzilerini ele geçirmeye yönelik önemli bir hamlesiydi. Hedef yargının tümünden ele geçirilmesi ve böylece ordu bünyesindeki kapsamlı tasfiyelerin kolaylaştırılmasıydı. Öteki her şey kitlelere, hatta sola yönelik bir aldatmacaydı. Aslolan buydu, yargının ele geçirilmesiydi. Propagandasını da zaten kendi tabanında buna göre yaptı, onu bu konuda güçlü bir biçimde motive de etti. 2010 anayasa referandumunu kazandılar ve hemen ardından yargıya kelimenin tam anlamıyla el koydular. Böylece orduyu kendi amaçlarına uygun biçimde temizlemek de alabildiğine kolaylaştı. Ergenekon, Balyoz vb. davalar yeni boyutlar kazandı. Emperyalizmin

ve tüm kesimleriyle büyük burjuvazinin de desteği ile devleti önemli ölçüde zaten ele geçirmişlerdi. Parlamento, hükümet, cumhurbaşkanlığı, polis teşkilatının tümü, ordunun ve yargının ise bir bölümü daha o zamandan ellerindeydi. 2010 referandumunun ardından buna yargının tümü ve giderek ordu da eklendi.

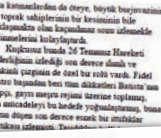
İşin esası yönünden işleri bir yere getirdiler. Yeterli gücü ve özgüveni kazanmışlardı. Fakat bu işi yapanlar sonuçta bir koalisyondu. Devleti ele geçirmiş güçler olarak bu kez kendi aralarında iktidar mücadelesine tutuştular. Sonrası, cemaat ile çatışma, biliniyor...

Ama 15 Temmuz askeri darbe girişimine kadar, yine de her şeye rağmen düzen ordusu içinde eski statükoya bağlı ve dolayısıyla olup bitenlerden rahatsız önemli güçler olduğu sanılıyordu. Bizzat AKP'nin kendisi de böyle düşünüyor, bunun huzursuzluğunu yaşıyordu. Hele de çökmüş bulunan Balyoz ve Ergenekon davalarından sonra. Buradan gelen ihtiyatlı bir tutum içindeydi. Öte yandan muhtemel bir darbe korkusunu bazı emperyalist kaynaklar da kışkırtıp duruyordu. Amerikan basınında bunun üzerine yazılıp çiziliyor, Amerika'daki bir takım güç odakları, CIA'nın bazı uzantıları, bazı düşünce kuruluşları, Türkiye'ye yönelik olarak ardı arkası kesilmeyen darbe tartışmaları yapıyorlardı. AKP'nin buradan gelen bir korkusu, yasa temkinliliği vardı. Siyaseten ve moral açıdan belirgin bir biçimde de zayıflamıştı. İlk önemli darbeyi büyük bir toplumsal sarsıntı olan Haziran Direnişi üzerinden zaten yemişti. Cemaatle çatışması, cemaatin suçlarının ortaya dökülmesi, onun da yıpranmasına yol açıyordu. Bunun sonuçları 7 Haziran seçimleri üzerinden görüldü de. Seçmen desteğinde önemli bir zayıflama vardı. Yüzde kırk hâlâ da önemli bir seçmen desteği vardı, ama yüzde kırka düşmüş olmak da önemli bir yıpranma göstergesiydi.

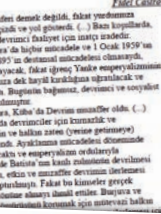
AKP'nin oy desteği kaybetmesinde, başta ABD olmak üzere emperyalist odakların ve onların uzantısı olarak TÜSİAD burjuvazisinin aldığı tutumun ve gösterdiği çabanın da önemli bir payı vardı. HDP'nin barajı aşmasına gizlenemeyen bir destek verdiler. 7 Haziran seçimleri öncesi emperyalizmin ve işbirlikçi burjuvazinin bir kesiminin, daha somut olarak da ABD'nin ve TÜSİAD burjuvazisinin, AKP'yi sınırlayıp denetim altına almaya

Rayından çıkmış bir rejim gerçeği var ve yeni dengesi de ancak güç ilişkileri içinde, dolayısıyla ancak siyaseten bulabilecektir. Bu da sorunun artık hukuksal değil ama tümüyle siyasal olduğunu gösterir.

Fidel Castro

M. Kemal Atatürk

M. Kemal Atatürk

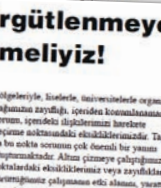
M. Kemal Atatürk

M. Kemal Atatürk

M. Kemal Atatürk

M. Kemal Atatürk

M. Kemal Atatürk

M. Kemal Atatürk

referandum üzerine

H. Fırat

yönelik ilk ve son hamlesiyle yüzyüze kaldık.

Sonrasını biliyoruz. Tayyip Erdoğan bu seçim sonuçlarını büyük bir gözü kalırlıkla boşa çıkarmayı başardı. Bunu da çözüm sürecini boşa çıkarıp Kürt halkına karşı kirli savaşı gündeme getirerek yaptı. Bu da yeniden bir parlamento çoğunluğu elde etmesini sağladı. Buradan bir meşruiyet elde etti, rahatladı, yeniden özgüven kazandı. Sonra kendi düzenini kurmaya yönelme bile, kendince konumunu güçlendiren bazı hamleler yaptı. Bunu da daha çok cemaat üzerinden yaparak, öteki bazı kesimler nezdinde kabul edilebilirliğini güçlendirmeye çalıştı.

Derken araya Fethullahçı darbe girişimi girdi. Bu olay, 15 Temmuz darbe girişimi, en önemli bir kırılma noktası oldu. 15 Temmuz, ordudan beklenen kemalist darbenin esaslı bir temelini olmadığını açığa çıkardı. Ordunun esası yönünden artık Fethullah ordusu haline geldiğini, bunun tam da AKP icraatları döneminde gerçekleştiğini herkes, elbette Tayyip Erdoğan ve avanesi de, şaşırarak görmüş oldu.

Bu darbe girişimi başarısız olmaya mahkumdu. Temelinde cemaatin kendine yönelik kapsamlı bir saldırıyı boşa çıkarma kaygısı ve elbette böylece iktidarı ele geçirme denemesi vardı. Zamansız ve hesapsız bir çıkıştı, başarılı olamazdı. Arkasında ABD ile TÜSİAD olsaydı büyük ihtimalle başarı kazanırdı. ABD'nin karar alıcı konumdaki resmi çevreleri değil ama onların eteklerindeki birtakım güçler tarafından desteklendiğinin işaretleri var kuşkusuz. Ama bu bilinen türden ABD destekli bir darbe değildi, öyle olsaydı bu şekilde gerçekleşmezdi. Sonuçta ABD'nin darbeler pratiğini, bunları nasıl başarıya götürdüğünü sayısız örnekten iyi biliyoruz.

Amerikan darbesi olarak nitelenmesinin gerisinde, darbenin ardından batılı emperyalist güç odaklarının, özellikle de ABD yönetiminin anında tavır almaması var. Ama bunun da son derece anlaşılır nedenleri var. Tayyip Erdoğan'ı hoş karşılamadıklarını, onu bir biçimde dizginlemek, olanaklıysa geri plana itmek istediklerini biliyoruz. Böyle bir olay gerçekleşince, başarı şansı varsa eğer, sonrasında kontrol edebileceklerini düşündüler. Zira Türkiye'de darbe yapacak güçler, önden ABD tarafından aralanmamış olsalar bile, girişimin başarılı olması durumun-

da hemen ardından sırtlarını bir biçimde ABD'ye, NATO'ya ve Avrupa'ya dayamak zorundalar, bunu yapmadan ayakta kalamazlar. 27 Mayıs'ın bile anında yaptığı tam da bu oldu. Emperyalist merkezlerin darbenin akıbeti açığa çıkana kadar ihtiyatla beklemeleri bundandı.

Söz konusu darbe girişimi önemli bir kırılma noktası demıştim. Devletin tüm kurumlarıyla dinsel gericilik tarafından ele geçirildiği böylece açığa çıktı. Son kale olarak görülüyordu ordu, ama ordunun dinsel gericiliğin asıl kalesi haline geldiği görüldü. Orduda üç yüz küsur general var, yarısından fazlası tutuklandı ya da ordudan atıldı. Albaylar kademesinin önemli bir bölümü de... Bu veriler, durumu ortaya koymaya yetiyor.

Bu, değerlendirmelerimizde hep vurguladığımız gibi, '60'lardan kök alan ama özellikle 12 Eylül'le birlikte alabildiğine

hızlanan bir süreç. Fethullah Gülen erken tarihlerde hedefi "adliye, mülkiye ve askeriyeyi ele geçirmek" olarak koymuştu, ki bu devleti ele geçirmek hedefiyle

aynı şeydi. Bu hedefe gerçekten iyi hazırlandıkları ve bu doğrultuda çok da başarılı bir biçimde yol aldıkları açığa çıkmış bulunuyor.

Komplocu bir fesat yuvası olarak Fethullahçı cemaat önemli darbeler aldı, bir bakıma çöküşün eşiğine geldi. Ama tüm yaptıklarıyla sağlanan başarılar halihazırda AKP'ye kâr olarak kaldı. Olup bitenlerin suçu cemaate, kazanımı AKP'ye kaldı.

tenlerin suçu cemaate, kazanımı AKP'ye kaldı. Cemaat poliste, yargıda, orduda, devlet bürokrasisinin öteki alanlarında AKP'nin önünü temizleyen gerçek güç odağıydı. Kuşkusuz bunu kendisi için yapmıştı, ama meyvesi AKP'ye kaldı.

AKP-cemaat ittifakı eski kurumsal yapıyı büyük ölçüde felç etmişti ama çok

farklı nedenlerle yerine yenisini koymak gücünü henüz gösteremiyordu. Kendi aralarında çatıştıktan sonra ise bu iş iyice zora girdi. Aralarındaki çatışmanın giderek şiddetlenmesi, başkanlık tartışmalarını da geri plana itti. Tayyip Erdoğan'ın bu konudaki son çıkışı, 7 Haziran seçimlerinden önce sahneye iniydi. Ama çabası ters tepti. Birçok kimse o meydanlara indiği için AKP yüzde kırka düştü diye değerlendirmeler yaptı. Bu hukuksal çerçeveye kavuşturulmuş bir tek adam diktatörlüğü hevesinin belirsiz bir süre için bir yana bırakılmasına neden oldu.

15 Temmuz darbe girişimi onlara gerçekten düşünemeyecekleri imkanlar sağladı. Ortalığı her bakımdan biçmeye başladılar. Başlangıçta ihtiyatlı bir tutumla hedef dar tutuldu, işe cemaatle başlandı. Burjuva muhalefetinin çapsizliği, cesaretlerini arttırdı ve işlerini kolaylaştırdı. Burjuva muhalefet darbecilerin tasfiyesi iddiasının kolayca dolgu malzemesi oldu. TÜSİAD, darbe sarsıntısını yaşamış Tayyip Erdoğan AKP'si ile ilişkileri yeni bir dengede düzelterek umuduna kapıldı ve aynı kolaylıkla AKP'nin hizmetine girdi.

Dinsel gericilik odağı AKP, bütün bun-

Komplocu bir fesat yuvası olarak Fethullahçı cemaat önemli darbeler aldı, bir bakıma çöküşün eşiğine geldi. Ama tüm yaptıklarıyla sağlanan başarılar halihazırda AKP'ye kâr olarak kaldı. Olup bitenlerin suçu cemaate, kazanımı AKP'ye kaldı.

ları çok iyi değerlendirdi. Darbecilerin tasfiyesini hızla ilerici-devrimci toplumsal muhalefetin tasfiyesine doğru genişletti. Kürt hareketi ise 7 Haziran sonrasında beri zaten tam hedefti. MHP yönetiminin hâlâ da herkese muamma gibi görünen beklenmedik desteği ile birlikte ise artık işler yeni bir çizgiye oturmuş durumda. Artık soruna, üstelik bir ilk aşama olarak, Türkiye'nin önümüzdeki 20-30 yılına hakim olmak olarak bakıyorlar. Türkiye'nin şeriatçı dinsel gericiği ile faşist şoven milliyetçiliği artık kendilerince tümüyle yeni bir düzen kurmak iddiası ve yönelimi içindeler.

Anayasa değişikliği girişimi dar anlamda bir hukuksal meşruiyet elde etme arayışı değil. Bu, hukuksal biçim içerisinde kapsamlı bir siyasal saldırıdır. Başarıya ulaşırsa, böylece buradan yeni düzeyde bir meşruluk yakalayacaklar ve hedefledikleri yeni düzeni tam anlamıyla kurmaya yönelecekler. Bu, işçi sınıfını, emekçileri, kadınları, Kürtleri, Alevileri, öteki dinsel ya da millî azınlıkları hedefleyen, sonuçları herkesten çok bu toplumsal kesimler için ağır olacak bir kapsamlı saldırı demektir. Bu ülkenin tarihinde dinsel gericilik ve şoven milliyetçilik, '60'lı yıllardan itibaren toplumsal uyanışı ve mücadeleyi etkili biçimde boğmak için sahneye çıkarıldı. Şimdi ikisi el ele devlet iktidarı düzeyine yükselmiş durumdadır ve bunu kesinleştirip kalıcılaştırmak çabası içindeler. Amaç ve hedeflerine yeni bir zemin üzerinden daha güçlü bir biçimde yönelmek hazırlıklarında.

Sorun karşımıza böyle çıkıyor, söz konusu olan basitçe bir anayasal değişiklik sorunu değil. Her şey siyasal bir mantıkla, siyasal bir süreç olarak, siyasal hamleler halinde sürüyor. Başarı kazanırsa gericiğin elinde hukuksal bir dayanak olacak, yaptıklarının ve yapacaklarının meşrulaşması sayılacak. Böylece daha rahat, daha cüretli hareket etmek, yeni ve daha kapsamlı saldırıları gündeme getirmek olanağı bulacaklar. Günümüz Türkiye'sinde halen bir olağanüstü hal rejimi var ve kanun hükmünde kararnamele işler yürütülüyor. Dün belli sınırlarda ve belirgin zorlanmalarla yapılan işler şimdi kanun hükmünde kararnemelerle seri biçimde ve kitlesel çapta yapılıyor. Yeni anayasa tasarısı bunların tek adam tarafından ihtiyaç duyulduğu her durumda yapılmasını açık hükme bağlıyor. Bugün için geçici sayılan icraat yeni anayasal düzenlemeyle kalıcı kılınmak isteniyor.

Sonuçları tüm emekçiler, tüm ezilenler ve tüm toplumsal muhalefet bakımından son derece ağır olacak bir saldırı

Bize düşen kendimizi mücadelenin bu yeni ve bugünkünden çok ağır olacağı kesin olan koşullarına uyarlamak olacak, bunu yaparız da. Ama bu hiçbir biçimde gericiğin bu yeni adımı kolayından atmasına kayıtsız kalmak anlamına gelmez.

girişimiyle yüz yüzeyiz. Keyfi ve kural dışı bir tek adam diktatörlüğüne anayasal güvenceyle geçilmek isteniyor. Başta işçi sınıfı ve emekçiler olmak üzere tüm ezilen ve sömürülen kesim ya da katmanlar, bu kural dışılığın, yani anayasal dayanağa kavuşturulmuş keyfi diktatörlüğün hedefi olacak. Keyfi diyorum çünkü burjuva anlamında bile hiçbir hukuk normuna uymaz bu. Siz bir seçmen desteğiyle ona anayasal bir biçim kazandırsanız bile bu bir keyfi diktatörlük olarak kalır. Burjuva hukuk normları ile seçmen desteği sayesinde elde edilmiş sözüm ona meşruluk birbiriyle alakasız şeylerdir.

Burjuva devlet düzeninin bir evrimi, burjuva yönetim sisteminin tarihsel bir gelişim süreci var. Burjuvazi kendi iç ilişkilerini düzenlerken, emekçileri düşündüğü için değil kuşkusuz, bizzat kendi öz ihtiyacı olarak, birtakım kurumsal yapılar geliştirmiş ve bunlar arasındaki ilişkilere bir tanım getirmiştir. "Kuvvetler ayrılığı" ya da "denge-denetim"

mekanizmaları diye şu sıralarda sözü çok edilen kavram ve uygulamalar tarihsel bir evrimin ürünüdür. "Kuvvetler ayrılığı" düşüncesi ta Montesquieu'ya dayanır, sınıflar mücadelesi içinde fiilen gündeme gelmesi ise onu neredeyse yüz yıl kadar önceler. İngiliz Devrimi'nin siyasal açıdan temel yönelimi, mutlak güç sahibi monarkın bu güç tekelini parçalamak, temel önemde yetkilerinin önemli

bir kısmını parlamentoya aktarmaktı. Giderek bu, burjuvazinin kendi iç ilişkilerini belli bir dengede ve dolayısıyla düzende tutmanın da amaca uygun biçimi oldu. Anayasalar bu ilişkileri tanımlayan ve düzenleyen temel bağlayıcı metinler olarak gündeme geldiler. Uzun bir tarihsel evrimin ürünü olan bu gelişme sonuçta belli sınırlar içerisinde emekçilerin mücadelelerini kolaylaştıran yönler de taşımaktadır. Böyle olmasaydı eğer devrimci siyasal mücadelenin hukuksal boyutlarının da bir anlamı olmazdı örneğin.

Şimdi her şeyin yetkilendirilmiş tek adam üzerinden tam denetim altına alınacağı ve aykırılıklara hayat hakkı tanınmayacağı bir sistem hedefleniyor. Kural dışı bir diktatörlük rejimi kuruluyor. Bunu da 1960'lardan beri Türkiye'de sosyal uyanışın ve devrimci siyasal gelişmenin karşısına çıkarılan şoven milliyetçilik ve dinsel gericilik yapıyor.

Burjuvazinin belli kesimleri böyle bir düzenin tutmayacağını, bunun çok geçmeden ciddi bir soruna dönüşeceğini biliyorlar ama bunun karşısına dikilmeleri için çatışmayı göze almaları gerekir. Bunu ise göze alabilecek durumda değiller. Zira karşılarında eskisi gibi bir Çiller, Demirel ya da Ecevit hükümeti yok. Bunlar yalnızca birer hükümetler, devletse onlardan öteye bir varlık idi. Şimdiyse devleti ele geçirmiş, devletle özdeşleşmiş bir güç odağı söz konusu. Bu arada sırtını sağlam bir biçimde kendinden yana önemli bazı sermaye gruplarına da dayamış bir siyasal güç odağı. (...)

Karşımızda, Türkiye gericiğinin en uç biçimlerinin bir ittifakı, onların oturmaya çalıştığı yeni bir rejim, bunun kendini tüm topluma, her şeyden önce de işçi sınıfına, emekçilere ve ezilenlere dayatması gerçeği var. Bu adımla birlikte, top-

lumun ezilen ve sömürülen kesimlerinin zaten sınırlı olan örgütlenme, hak arama, ses çıkarma imkanı tümüyle ortadan kaldırılmak isteniyor. Doğal olarak bu seyirci kalacağımız bir gelişme olamaz. Atılacak adımların, kurulacak olan yeni düzenin baş hedefi işin doğası gereği işçi sınıfı ve emekçiler olacaksa, bunun karşısına herkesten önce ve herkesten çok biz dikilmek zorundayız.

Referandumda başarı kazanmaları kuşkusuz her şeyin sonu değil. Bize düşen kendimizi mücadelenin bu yeni ve bugünkünden çok ağır olacağı kesin olan koşullarına uyarlamak olacak, bunu yaparız da. Ama bu hiçbir biçimde gericiğin bu yeni adımı kolayından atmasına kayıtsız kalmak anlamına gelmez. Hele de bunu çelmelemek, bir biçimde boşa çıkarmak olanağı da gerçekten varsa, çok farklı nedenlerden dolayı bu konuda yaygın bir toplumsal hoşnutsuzluk söz konusuysa. Bu durumda bize düşen, bu saldırıya kendi konumumuzdan, kendi bakış açımızla, kendi hedeflerimiz çerçevesinde ve kendi hedef kitlemiz üzerinden etkili bir biçimde direnmek ve boşa çıkarmaktır.

Atılmak istenen yeni adıma karşı hoşnutsuzluk yaygın olduğu kadar alabildiğine heterojen bir yapıya da sahip. Ama unutmamak gerek, herkesin gerekçesi başkadır ve çabası kendi hedef kitleleri içinde, kendi amaçları çerçevesinde somutlanır. Herkesin tepkisi kendine göredir ve kendi amaçlarına yönelir.

Temelde asıl büyük tepki CHP'nin toplumsal tabanını içeren ama onu da aşan kesimlerden geliyor. İşçi sınıfı ve emekçilerin tüm ilerici kesimleri yeni saldırı adımına kategorik olarak karşı. İlerici bilinci olan kesimler bunun ne anlama geldiğini çok iyi biliyorlar, dolayısıyla açık

bir politik bilinçle bunun karşısındalar. Türk-Sünni esasına dayalı bir keyfi diktatörlük kurulmak isteniyor, dolayısıyla geniş kesimleriyle Aleviler bunun karşısındalar. Bunun kendileri için ne anlama geldiğinin ve ne türden sonuçlar doğuracağına bilincinde olan geniş kadın kitleleri bunun karşısındalar. Kürtler ağır bir kirli savaşın hedefi oldular, MHP ittifakı ile atılmış böyle bir adımın kendileri için ne anlama geldiğinin çok iyi biçimde farkındalar. Bunların tümü toplumun ezilen, sömürülen, mağdur edilmiş kesimleri. Ezilen ve sömürülen sınıf ve katmanların ilerici kesimleri, kadınlar, ezilen ulus kitleleri, ezilen mezhep kitleleri, tümü de bu yeni saldırıya karşı. Temel sorun bu kesim ve katmanlarla ilgili. Bunun acısını herkesten çok onlar ve onların çıkarları için mücadele eden ilerici-devrimci güçler çekecekler. Siyasal bedelini ilerici-devrimci güçler, sosyal ve iktisadi bedellerini ise, bilincinde olsun olmasın, herkesten önce işçi sınıfı ve emekçi katmanlar çekecekler.

Bizler sınıfın temsilcileri olarak, işçi sınıfının bunun bilincinde olup olmasından bağımsız olarak, işçi sınıfı ve emekçiler için yaratacağı sonuçları görerek bu saldırının karşısına dikilmek zorundayız. Yanı sıra bunu Aleviler, Kürtler, kadınlar için, öteki ezilen kesimler için yapmak durumundayız. Sadece dar anlamda işçi sınıfının çıkarlarını değil, toplumda ezilen, sömürülen, mağdur edilen, ayrımcılığa tabi tutulan, dışlanan herkesin çıkarlarını, hassasiyetlerini, ihtiyaçlarını gözetmek ve savunabilmek durumundayız. Neden 'Hayır' diyoruz? Çünkü, 'Evet' ile bir hukuksal meşruiyet sağlayıp tepemize daha güçlü bir biçimde çökmek istiyorlar da ondan.

Burada boykot taktiğinin olup bitene ilgisiz, dolayısıyla seyirci kalmak dışında bir anlamı olamaz. Boykotu, ya referandumu fiilen boşa çıkarabilecek koşullara ve güce sahip olduğunuzu iddia ederek, ya da "bu bizi ilgilendirmiyor, burjuvazinin kendi iç kavgasıdır, hiç de taraf olmak zorunda değiliz" diyerek gerekçelendi-

rebilirsiniz. İlkini iddia ederseniz gülünç duruma düşersiniz, ikincisini iddia ederseniz bunu aklı başında hiçbir işçiye anlatamazsınız. (...)

Bu saldırının özü ve esasının burjuvazinin kendi iç kavgasıyla bir alakası yok. Nitekim saldırıyı gündeme getirenler, "Hele bir kendi düzenimizi kuralım, sermaye sınıfı ile ilişkileri yeni bir temelde, onları da fazlasıyla rahatlatacak ve memnun edecek bir temelde kurarız" diyorlar. Sermayenin işlerini tek elden, engelsiz biçimde ve hızla yürütmenin sermaye sınıfı için ne anlama geleceğini bizzat bu sınıfın kendisine anlatıp duruyorlar. Onlar sermaye sınıfı ile işleri hızla tatlıya bağlarlar, bundan kuşku duyulmamalı. Bunun bilincinde olduğu içindir ki sermaye çevrelerinde çok esaslı bir kaygı yok. Kendileri için ciddi bir sıkıntı olsaydı, belli riskleri de göze alarak bunun karşısına bir biçimde çıkarlardı. Ama belli kaygılar eşliğinde de olsa süreci sessizce izlemekle yetindiklerini görüyoruz. Aynı sükûnet emperyalist çevrelerde var.

Bu, Türkiye'nin tarihsel ilerici-devrimci birikimini ezmeye yönelik, iktisadi ve sınıfsal mantığı yönünden de işçi sınıfını ve emekçileri hedefleyen, onlara daha ağır sömürü ve kölelik koşulları dayatmayı amaçlayan bir saldırıdır. Bu nedenle bunun karşısına en etkin bir şekilde, her yolla, her biçimde dikilmek herkesten çok devrimcilerin görevidir.

Bazı gerici çevrelerin de mevcut adıma karşı çıkmaları, tutumlarını 'Hayır' olarak açıklamaları olgusu anlaşılması zor bir durum değil. Bu durumdaki çevrelerin her birinin kendilerine göre belli kaygıları ya da hesapları var. Kaldı ki onlar bugün 'Hayır' derler ama yarın pekala kurulmak istenen yeni düzene eklenilebilirler. Bugün hayır diyen Sadet Partisi'nin dünkü lideri Numan Kurtulmuş'tu, şimdi hükümet sözcüsü ve KHK'ları hazırlayan ekibin başı. Demek ki gerici bünyesinde uzlaşmaz çelişkiler yok. Satın alındılar mı, çıkarlar bağdaştırıldı mı, yeni rejimde kendilerine uygun konumlar ve çıkarlar sunuldu mu, döner

birbirleri ile anlaşılır.

Hedefte Türkiye'nin ilerici devrimci birikimi, onların çıkarlarını temsil ettiği sınıf ve katmanlar var. Biz en esaslı noktadan 'Hayır' diyoruz, demek istiyorum.

Mesele hiçbir biçimde gericiliği sandıkta yenmek değil. Bu sorunu basitleştirmek, çatışma ve mücadele sürecinin bütünlüğünü gözden kaçırmak olur. Mücadele çok boyutludur ve bir bütündür, sandık onun yalnızca özel bir anı ve alanı. Sandıkta gerici kazansa da, sizin mücadeleniz kalınan yerden sürer. Ama bu kadar büyük bir toplumsal hoşnutsuzluk ve karşıtlık varken, siz de buna kendi cephenizden destek verirsiniz, ola ki sandıkta çelmelemeyi de başarabilirsiniz. Çünkü sandığa büyük iddialarla gidiyorlar. Kaybederlerse eğer bunun onlar için bir moral darbe, karşısındakiler için nasıl bir moral imkan olacağı açık değil mi? 7 Haziran'ın bile bir süre için de Tayyip Erdoğan'ı ve AKP'yi ne duruma düşürdüğünü görmedik mi?

Sizinle tamamen zıt konumdakilerin 'Hayır' demesi bir kafa karışıklığı nedeni olmamalı. Siyasal yaşamda öyle durumlar olur ki, gerçekten çok farklı kesim ve katmanların tutumları biçim olarak paralel düşebilir. Nitekim 20 Mart tezkeresinde yaşanan da bu olmuştur. Neydi 20 Mart tezkeresine karşı tepkinin anlamı? Amerikan birliklerinin Türkiye'ye girmesine, Türkiye'nin Irak'ta savaşa katılmasına 'Hayır' demekti bu. O dönem sol adına etkili bir mücadele yürütüldü. Sol çevrelerin inisiyatifiyle 70-80 bin kişilik savaş karşıtı mitingler yapıldı. Bu arada meclis başkanı Bülent Arınç ile ardından sürüklediği çok sayıda AKP milletvekili de 'Hayır' diyordu, CHP zaten 'Hayır' diyordu. AKP'nin yaklaşık 200 milletvekili

Bülent Arınç'ı izleyerek 'Hayır' dediği içindir ki Mecliste tezkerenin reddi olanaklı hale geldi. Peki bu Irak tezkeresine, onunla bağlantılı savaşa 'Hayır' dememize engel olabilir miydi? Olabildi mi? Herkesin söylemi kendine göre. Birileri kendi söylemini gerici milliyetçi argümanlarla, hatta İslam kardeşliği mantığıyla gerekçelendirir. Siz ise emperyalist saldırganlık ve savaşa karşıtlık üzerinden gerekçelendirirsiniz. Sizin söyleminiz sizin kendi propaganda alanınıza gider, orada etki ve yankısını bulur, ötekilerin söylemiyse onların kendi alanlarında.

Sonuçta 20 Mart tezkeresi engellenir, siz kendi cephenizden, onlarsa kendi cephelelerinde bundan yararlanmış olurlar. Toplumsal yaşamda ve dolayısıyla siyaset sahnesinde böyle durumlara sıkça rastlanabilir.

Gezi süreci çok mu farklıydı? Alanlarda en çok Mustafa Kemal posterleri, şiarları ve Türk bayrakları vardı. Büyük

kitlesele eylemlerde devrimci sol güçler belirgin biçimde bunların gölgesinde kaldı. Solun etkinliği daha çok Taksim'deki çadırları tutmaktı. MHP'nin bir kesimi direnişe sempatiyle yaklaştı. MHP merkezi ise o zaman da karşıydı, hükümetin yanındaydı ve nitekim derhal MHP'lileri sokaktan çekilmeye çağırırdı. CHP'liler, Perinçekçiler o zaman da meydanlardaydı. Türk bayrakları ve Mustafa Kemal sevgisi o zaman da ön plandaydı.

Sosyal olaylarda bu çoğu kez böyledir. Lenin'in İrlanda ayaklanması üzerine yazdıklarını hatırlayalım. Sosyal devrim öylesine bir olaydır ki, diyor Lenin, en karşıt konumda olanlar ya da farklı sınıflarla hareket edenler aynı büyük dalganın içinde pekala buluşabilirler. 1905 Devrimi'nde Japonlar tarafından tutulmuş paralı ajanların da etkin bir rol oynadığını, bu çerçevede hatırlatmak ihtiyacı duyuyor Lenin. Japonya, Rusya ile savaş halinde idi ve Rusya'nın karışmasını kendi çıkarlarına fazlasıyla uygun buluyordu. Peki bu 1905 Devrimi'ni lekeler mi? Elbette hayır. Sosyal devrimler ipten kazıktan kurtulanların da etkin bir şekilde katılabildiği büyük tarihsel olaylardır, diyor Lenin aynı makalesinde. Sosyal devrim ki gerçekte sınıflar mücadelesinin en üst biçimidir, tamı tamına doruğudur, dolayısıyla en ileri bir bilinçte tekabül eder. Değil ki bir referandum olayı ya da 20 Mart tezkeresi gibi daha sıradan siyasal olaylar...

(Devam edecek...)

(Türkiye Komünist İşçi Partisi Merkez Yayın Organı Ekim'in Mart 2017 tarihli 306. sayısından alınmıştır...)

www.tkip.org

Emekçi kadınlar AKP'nin yalanlarına prim vermemelidir

Başta Tayyip Erdoğan olmak üzere AKP iktidarı yalanlarla, provokasyonlarla, tehditlerle toplumu referandumda 'Evet' vermeye ikna etmeye çalışıyor. Kadınların ikna olması ise AKP iktidarı için özel bir önem taşıyor.

Referandumun gündeme gelmesiyle birlikte AKP Kadın Kolları referandumda kadınlara yönelik nasıl bir çalışma yürüteceklerini açıklamıştı. Kadın Kolları Başkanı Lutfiye Selva Çam, "Bugüne kadar hanelere girip, kadınlara yönelik çalışmalar yapıyorduk, aynı şekilde devam edeceğiz. Kapı kapı dolaşarak, meseleyi anlatacağız" diyerek özellikle işçi-emekçi kadınlara yönelik çalışmalarının hangi yöntemle yürütüleceğini duyurmuştu. Çam, 81 il ve 919 ilçeden çalışma yürüteceklerin katıldığı referandum gündemli eğitim çalışmalarının gerçekleştiğini söylemiş, "Sahada kendini güçlü hisseden, motivasyonları yüksek kadınlarımızı göreceksiniz" demişti. Ayrıca AKP'nin referandum süreci için oluşturduğu strateji ekibi içerisinde de kadın kolları ile koordineli çalışmayı sağlayacak temsilcilerin olduğunu belirtmişti.

AKP'nin işçi ve emekçi kadınları kazanabilmesinin önemli bir aracı olan kapı kapı dolaşma yöntemine verdiği önem bilinmektedir. Çam da bu yöntemi yeni kullanmadıklarını ifade etmiştir. Referandum vesilesi ile AKP'nin kadınlara yönelik ciddi ve sistematik bir çalışma yürüttüğü görülmektedir. Nitekim devrimci-ilerici güçler emekçi mahallelerinde gerçekleştirdiği referandum çalışmalarında AKP Kadın Kolları'na rastlamaktadır.

AKP iktidarı kadınları kendi cephesine kazanmak için kapı kapı dolaşarak ikna etmenin dışında farklı yöntemleri de devreye sokmaktadır. AKP Kadın Kolları Başkanı Lutfiye Selva Çam ve Erdoğan'ın

başdanışmanı olan Özlem Zengin'in katılımı ile bir dizi ilde kadınlara yönelik referandum gündemli çeşitli seminer ve organizasyonlar düzenlenmektedir. 8 Mart sürecini de bu amaçla kullandılar.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün içini boşaltarak kendine siyaset malzemesi yapan iktidar temsilcileri Türk-İş, Hak-İş gibi yandaş sendikalar ve kendi düzenledikleri etkinlikler aracılığıyla sözde kadına verdikleri değeri ve önemi anlatan konuşmaları ön plana çıkarttılar. Kadına verdikleri değer (!) ise Suudi Arabistan'da yapılan "Kadın insan mıdır?" panelini aratmayacak tanımlamalarla bir kez daha gözler önüne serildi. Erdoğan "Kadını nisa, yani insan olarak görüp kabul ettiğimizde pek çok sorunun çözüme girdiğine şahit olacağız" dedi, bir yandan da işçi ve emekçi kadın-

lara 'Evet' çağrısı yaptı.

AKP Kadın Kolları işçi ve emekçi kadınlara yönelik sistematik bir çalışma yürütürken bir yandan da geçtiğimiz günlerde Emine Erdoğan'ın gerçekleştirdiği, Türkiye'nin "önde gelen" iş kadınları, kadın sanatçı ve sporcularını sarayda konuk etmek gibi şov amaçlı etkinlikler de gerçekleştirmektedirler. Bu etkinliklerin propagandası ise burjuva medya aracılığı ile işçi ve emekçi kadınlara yapılmakta, gözleri boyanmaya çalışılmaktadır.

Kısacası AKP iktidarı sahip olduğu bir dizi imkanı seferber ederek kadınları kazanmaya, kendi kirli politikalarına yedeklemeye çalışmaktadır. Çünkü kadınların yaşadıkları çifte sömürü ve karşı karşıya kaldıkları baskı ve saldırılara eylemli tepkiler göstermeleri ve dinamik bir kesimi oluşturmaları onları korkutmaktadır.

Onların korkularını gerçek kılmak, işçi ve emekçi kadınları 'Hayır'da birleştirmek ve devrim mücadelesine kazanmak için tüm gücümüzle çabalayalım. Bu sorumluluk hepimizin!

Bizi eve hapseden zihniyete 'Hayır' diyorum!

Tek adam rejimi, başta kadınlar olmak üzere tüm işçi ve emekçilerin şu anda var olan kısıntı haklarının da yok olması demektir. Biz kadınların kaç çocuk doğuracağına, kürtaj hakkımıza, ne giyeceğimize karışıyorlar. Her türlü gericiliği bizim üzerimizden hayata geçiriyorlar. Bunun için mi referandumda "evet" diyeceğim? Biz kadınları dört duvar arasına sıkıştırıp, hayatta yemek ve ev işleri yapmaya layık görüyorlar. Bence başkanlık rejimi biz kadınlar için sokağa çıkma yasağı anlamına geliyor. Öncelikle ben bir insanım. Kimsenin sığıntısında yaşamak istemiyorum. Bunun için ben "HAYIR" diyorum. Ben şu anda çalıştığım fabrikada taşeron işçisiyim. Önümüzdeki günlerde şirket değişikliği olacak ve biz işçileri kiralık işçi statüsünde çalıştıracağız. Böyle kölelik koşullarında bizi çalışmak zorunda bırakan bu düzene "HAYIR" diyorum.

ÜMRANİYE'DEN BİR KADIN İŞÇİ

Kadınlar neden 'Hayır' demeli?

Bu ülkenin en büyük sorunu insan haklarının olmamasıdır. İnsan haklarının olmadığı bir yerde koşullar ne olursa olsun insan her zaman mağdurdur. Bundan en çok kadın ve çocuk etkileniyor. Her gün gazetede, TV veya gözümüzün önünde kadın cinayetleri, çocuk istismarıyla karşılaşıyoruz. Bu olaylara ben zulüm diyorum. Bu olayların bu derece gelmesinin nedeni kişilerin hafif cezalarla kurtulmasıdır. Buna "iyi hal indirimi" diyorlar. Ülkenin bu duruma gelmesinin nedeni toplu-

mun sorgulamayan, itaat eden bir hale getirilmesidir. Burada biz kadınlara çok iş düşüyor. Sorgulayacak, her şeyi herkesin görmesi için mücadele edeceğiz. Mücadelenin içinde olmalıyız. Çünkü mücadelenin içinde kadın varsa o haklı bir eylemdir.

İnsanların öldüğü bir ülkede, hakların olmadığı bir ülkede, rejimin tek adamın elinde olması büyük bir felaket olur. Hangi parti olursa olsun siyasette tek adamın olması hiçbir umudun olmaması demektir. Şu anda yaşanan

bu süreçte yandaş kişiler dışında tüm aykırı sesler susturuluyor. Başkanlık sistemi gelince hiçbir yasal hakkımız kalmayacak.

Biz kadınlar her tarafa sevgimizle, gücümüzle ulaşmalı, buradayız diyebilmeliyiz.

Çocuklarımıza güzel bir gelecek bırakmak için 'Hayır' demeliyiz.

Sokakta öldürülmemek için 'Hayır' demeliyiz. Umudun adı olan biz kadınların sesi gür çıkmalı ki, bu sistemi yıkabilelim.

Bunun için biz de varız ve "HAYIR" demeliyiz.

SARIGAZI'DEN EV EMEKÇİSİ KADIN

Kürt ve kadın olmak

Baskı ve yasaklamalara rağmen kutlanan Newrozlar bir kez daha Kürt halkının mücadele azminin bu düzene sığmadığını gösterdi. Yapılan kutlamalarda ise Kürt kadınlarının mücadele coşkusu ön plandaydı.

Yöresel kıyafetleriyle alanları dolduran kadınlar bu yılın Newroz'unda özel hedef haline getirildi. Kıyafetleri ve sarı-kırmızı-yeşil tülbentleri çoğu yerde polis terörünün hedefi oldu. Kuşkusuz ki devletin genel olarak Newroz'a yönelik tutumu saldırgan. Ancak bunun yanında, Kürt kadınlarının mücadele içerisindeki yeri ve potansiyeline ilişkin tahammülsüzlüğünü de vurgulamak gerekmektedir.

Kürde siyaset yaptırmak istemeyen AKP iktidarı, Kürt kadını söz konusu olduğunda daha fazla tahammülsüz olmaktadır.

Kürt kadınları baskı ve asimilasyon politikalarının bedelini her yönüyle ödemiştir, hala ödemeye devam etmektedir. Ezilmişliğin tüm çeşitlerini yaşamış olan Kürt kadınlarının ortak hikâyesinde göçler, kayıplar, işkenceler, katliamlar vardır. Ancak yaşanan baskı ve zulme rağmen Kürt kadınları direniş geleneğinin de önemli yapı taşlarıdır. Kürt kadınları örgütlü mücadelenin bir parçası olmuş, Kürt halkına yönelik kimliksizleştirme politikalarına karşı, çeşitli örgütlü araçlar yaratarak var olma mücadelesini sürdürmüştür.

Bu nedenle Kürt, kadın ve örgütlü olmak devletin özel hedefi olmaya yetmektedir. Türk sermaye devletinin kirli savaş politikası olarak katlettiği gerilla kadınların işkence edilmiş, çıplak bedenlerinin teşhirine halen devam etmesi de, Taybet Ana gibi emekçi Kürt kadınlarının ölü bedenlerinin sokak ortasında bırakılması da bundandır.

KÜRT VE KADIN DÜŞMANI AKP

Gelinen yerde Kürt halkına yönelik gerici-ırkçı saldırıların tırmandığı bir süreçteyiz. Bu dönem içerisinde kirli savaş politikaları türlü biçimleriyle devreye sokulmuş, OHAL'le birlikte bu saldırılar boyutlanarak artmış, Kürt kadınları bu baskılardan fazlasıyla nasibini almıştır. Referandum öncesinde olduğumuz için bu ırkçı-gerici saldırılar daha da körüklenmektedir. OHAL ile birlikte Kürt kadın siyasetçiler özel hedef haline getirilmiş, vekiller tutuklanmış, kadın çalışması yapan kurumlar kapatılmıştır. Bu konuda GABB Belediyeler Birliği'nin hazırladığı Yerel Yönetimlerde Kadın ve Kayyum Raporu'nda(*) yer alan örnekler oldukça dikkat çekicidir. Cizre'de, Van'da, Batman'da, Diyarbakır ve Mardin'de çeşitli belediyelere atanan kayyımın ilk işi kadın müdürlüklerini ve kadınlara

danışmanlık desteği veren merkezleri kapatmak olmuştur. Van Büyükşehir Belediyesi'ne atanan kayyım ise belediye otobüslerinde şoförlük yapan kadınları görevden alırken, belediyelerde çalışan yüzlerce kadın meclis üyesi, belediye başkanı, belediye çalışmalarına destek veren gönüllü çalışanlar tutuklanmıştır.

Kayyım atamaları dışında da OHAL baskıları ve çıkarılan KHK'lar çeşitli kadın örgütlenmelerini hedef almış, kadın haber ajansları kapatılmıştır. Siyasal çalışmalarını yürüten Kürt kadınları ise bir başka kirli savaş politikasının hedefi yapılarak, tehdit, izleme, taciz vb. ile sindirilmeye çalışılmaktadır; geçtiğimiz ay Ankara'da HDP Parti Meclisi üyesi Ayşe Merva Aytimur'un yaşadıkları gibi. Aytimur kendisinin de yaşadığı baskı ve tacizin psikolojik savaş boyutunu şöyle açıklıyor: "Birçok ilde yaşanıyor bunlar. Özellikle Kürdistan'da çok yapılıyor. Bi-

zim 8 bini aşkın gözaltımız var ve iddia ediyorum, en az 3 binine bu yöntem uygulanmıştır. 'Mülakat' adı altında görüşme olarak ajanlaştırmaya, muhbirleştirmeye zorlama... İşbirliği yapmazsan 'seni itibarsızlaştırırız' diyorlar. 'Bir günde kaybolursun' diye tehdit ediyorlar. Son bir yılda bunu o kadar çok duyduk ki."

Bir başka örnek olarak HDP Eş Genel Başkanı Figen Yüksekdağ'ın tutuklanmasından sonra sosyal medyada cinsiyetçi ifadeler kullanılarak, hapishanedeki gardiyanlara tecavüz çağrısı yapıldığını da hatırlatmak gerekmektedir.

Öte yandan hapishanelerdeki kadın tutsaklara yönelik çıplak arama, ters kelepçe, özel eşyaların verilmemesi, şiddet ve daha birçok işkence yöntemi uygulanmaktadır. 'Abdullah Öcalan'a uygulanan tecrit, cezaevlerinde yaşanan hak ihlalleri ile Kürdistan'da Kürt halkına yönelik uygulanan savaş politikalarına' karşı Sincan Kapalı Kadın Cezaevi'nde devam eden açık grevi yaklaşık bir aydır sürerken, Elazığ T Tipi Kapalı Cezaevi'ndeki 12 kadın tutsak da yaklaşık bir hafta önce açık grevine başlamıştır.

Faşist yöntemler konusunda "uzmanlaşmış" bir devlet gerçekliğinde devrimci, ilerici muhalif her ses baskının, zulmün hedefindedir. Ancak kadın ve de Kürt olmak bu yaşanan zulmü çok yönlü arttırmaktadır. Ne kadar çok baskı ve zulüm uygulansalar da son Newroz eylemlerinde görüldüğü gibi Kürt kadınları zılgıtlarıyla alanlarda olmaya ve AKP gericiğine 'Hayır/Na' demeye devam edecektir.

(*)Kayyum, kadınlar ve 8 Mart - Nurcan Baysal T24 / 08.03.17

Kardeşçe bir yaşam için 'Hayır'!

Hepimizin bildiği gibi önümüzde referandum seçimleri var. Bu seçim geleceğimiz için çok önemli, çünkü bu seçim başka seçime benzemiyor. O yüzden oyumuzu çok doğru kullanmamız gerekiyor. Bu dönem Türkiye'de halklar birbirinden daha da uzaklaştı. Savaş daha fazla tırmandırıldı. İşçi ve emekçiler en zor günlerini yaşıyor. Kadınlara karşı şiddet arttı. Eskiden de şiddet vardı ama bu düzeye kadar hiç artmamıştı.

Benim en büyük korkum referan-

dum seçiminden 'Evet' çıkması. Çünkü 'Evet' çıkarsa "Müslümanız" diye ortaya çıkanlar kadınlara karşı daha fazla zulüm yapacaklar. Erkek egemenliği her zamanki gibi kazanacak. Oysa ki kadın bu toplumda çok önemli bir yere sahiptir. Kadın annedir, eştir, her şeyden önce insandır. Eğer 'Evet' çıkarsa kadının cinsel bir obje olarak görülmesi daha da yoğunlaşacak. Bunun için bir kere değil, bin kere 'Hayır'. Kadınların çarşaf, peçe gibi giysilerin içine girmesi benim en

nefret ettiğim şey.

Şunu unutmayalım ki kadınlar olarak her şeyden önce insanız ve insanca yaşamaya hakkımız var. Tek bir arzum var kardeşçe ve özgür yaşamak. Neden daha çok kadınların sorunlarına değindim. Çünkü ben de bir kadıyım ve üç kızım var. Haliyle daha da endişeliyim. Yarın bu çocuklara nasıl bir gelecek bırakabiliriz. Herkes iyi düşünmeli ve kararını vermeli, 'Hayır' demeli.

Yaşasın halkların kardeşliği.

Kadın özgürleşmeden toplumlar özgür olamaz.

Yaşasın sosyalizm.

ÇEKMEKÖY'DEN EMEKÇİ BİR KÜRT KADINI

Hem ucuz, hem de köle bir nesil yaratmak için çalışıyorlar

Her sistem kendi insan tipini yaratır. Zira bir zihniyet ve davranış bütünlüğü var etme sorunudur ortada olan. Eğitim alanı egemenler tarafından tam da bu nedenle hep önemsenmiştir.

Bugün bakıldığında dinci iktidarın eğitime yaptığı yatırımların başını imam hatip liseleri ve meslek liselerinin çektiği görülmektedir. Bu nedensiz değildir çünkü; dinci-gericilik bir yandan kendi toplumsal zeminini güçlendirmeye çalışırken, bir yandan da sermayenin ihtiyaç duyduğu ucuz iş gücü ihtiyacını karşılamak için uğraşmaktadır. Yakın zamanda eğitim müfredatının daha da gericileştirildiği düşünülürse, dinci iktidarın toplumun geleceğini nasıl şekillendirmek istediği rahatlıkla görülebilir.

***

Eğitimin kendi içerisindeki değişim ve evrimi bile bize net bir tablo sunmaktadır. Eğitim sürecinin piyasa koşullarına bağlanması ve belirlenmesi 12 Eylül sonrasında hızlandırılmıştır. Dünyada ise bu süreç '70'li yıllarda başlamıştır. Neo-liberal saldırıların yoğunlaşması ve eğitimin "hizmet" kapsamına alınması bu sürecin özüdür. 12 Eylül ile birlikte Türkiye'de eğitim yarı kamusal bir alan olarak tanımlanmıştır. Çünkü sermayenin ihtiyaçları belirleyicidir. Burjuvazinin çıkar ve ihtiyaçları çerçevesinde her süreçte yenilenen, değişen eğitim sistemi, ucuz iş gücü yaratmak için de etkin bir şekilde değerlendirilmiştir.

Lise ve üniversitelerde mesleki ve teknik eğitim alanında sermayeye teşvikler uygulanıyor. Birçok süreç sermaye ile birlikte planlanıyor, projelendiriliyor ve öğrencilerin önüne çıkartılıyor. Meslek liselerini "memleket meselesi" olarak görüyor ve buna uygun hareket ediyorlar. Bu ise tam anlamı ile öğrenciler için 'ücretsiz kölelik' anlamına geliyor. Patronlar için ucuz iş gücü kaynağı olan meslek li-

seleri eğitim alanında "tematik liseler"i uygularken sermayenin ihtiyacı olan iş kollarında üretim yapıyorlar. Öğrenciler hem atölyelerde 'görünmeyen emek' şeklinde üretim sürecinin, pazarın parçası oluyorlar hem de fabrikalarda "staj" adı altında sömürülüyorlar.

***

Geleceğin ve şimdinin uysal kölelerini yetiştirmek isteyen burjuvazi dinsel gericilik ile tüm gençliği kuşatma altına alırken kendi güvencesini de oluşturmaktadır. Dinsel gericilik salt zor yoluyla ayakta kalamaz. Üzerinde yükseldiği toplumsal dayanaklarını oluşturmak durumundadır. Bundan kaynaklı da "ağaç yaş iken eğilir" mantığı üzerinden gençliğe yönelmektedir.

Eğitimin gericileştirilmesi üzerinden yıllardır sistematik bir saldırı süreci işletildi. Adım adım işletilen bu süreçte yapılanlara kısaca bakalım:

-19. Milli Eğitim Şurası kararları ile bilimsel eğitime açıkça meydan okundu.
-Müfredat değişikliği üzerinden öğretim programlarına dinsel referanslar

getirildi, ders kitapları ve yardımcı kitapların içeriğine yönelik müdahaleler gerçekleştirildi.

-Felsefe, bilim, sanat derslerinin sayısı azaltıldı, ders kitaplarına ve yardımcı kitaplara dini ifadeler yerleştirildi.

-Otizimli çocuklara 2010'dan itibaren zorunlu din dersi getirildi.

-Okul öncesinde fiilen dini eğitim verilmeye başlandı.

-Eğitimde 4+4+4 dayatması ile "dindar" ve "itaatkar" nesil yetiştirme adımları hızlandı.

-imam hatiplere ayrıcalık tanındı. Normal okullarda imam hatip sınıfları açıldı.

-Zorunlu din dersi ve 'Zorunlu seçmeli' din dersleri dayatması kalıcılaştırıldı.

-Okullara "mescit" zorunluluğu getirildi, üniversitelerde camiler inşa edildi.

-Reşit olmayan kız çocuklarına baş örtüsü serbestisi getirildi.

MEB, Diyanet ve dini vakıflar arasında işbirliği güçlendirildi, protokoller imzalandı.

-Karma eğitim hedef haline getirildi,

sınıflar ayrılmaya başlandı.

-Osmanlıca eğitimini zorunlu hale getiren değişiklikler yapıldı.

Elbette tüm bu değişikliklerin ideolojik arka planı bulunmaktadır. Son müfredat değişikliği ise bu sürecin son önemli halkasını oluşturmaktadır.

***

Dinci-gerici iktidar kendisi açısından bir "eğitim destanı" yazdı. Gericici eğitimin tüm uygulamalarını sorunsuzca hayata geçirdiği bir dönemi yaşadı/yaşıyor. Bu dönem eğitim kurumlarında taciz ve tecavüz olaylarının en çok yaşandığı dönemdir. Bunun tesadüfi bir yanı yoktur. Eğitim kurumları da sistemin bir karikatürüdür. Kapitalizm baskı ve gericiliktir, eğitim kurumlarından yansıyan ise bunun sonuçlarıdır.

Hem ucuz, hem de köle bir nesil yaratmak için her türlü yöntemi kullanan sermaye düzenine karşı geleceğimize sahip çıkmak bir zorunluluktur. Bunun yolu ise örgütlü mücadeleden ve toplumsal muhalefetin yükseltilmesinden geçmektedir.

Devrimci Gençlik Birliği (DGB) ve Devrimci Liseliler Birliği (DLB) yaptığı faaliyetlerle gençliği mücadeleye çağırılmaya devam etti.

İzmir'de DGB'liler "Dinci faşist diktaya hayır, düzene karşı devrim!" şiarlı *Geleceğin Sesi*'nin yeni sayısını Bornova metroda üniversiteli ve liseli gençliğe ulaştırdı. Dağıtım esnasında yapılan ajitasyon konuşmalarında ise "Gericici piyasacı eğitime, soruşturmalara, ihraçlara, OHAL ve KHK'lara 'Hayır'" denilerek, sadece sandığa gitmenin bu karanlıktan çıkış olmayacağına vurgu yapıldı ve

Devrimci gençlik faaliyetleri

gençlik mücadeleye çağırıldı.

9 Nisan'da yapılacak olan **Meslek Liseliler Kurultayı**'nın çalışmaları devam ediyor. Bu kapsamda Kadıköy ve Göztepe'deki meslek liselerinde anket çalışması ve bülten dağıtımı gerçekleştirildi.

DLB, İstanbul Avcılar'da yaptığı bildiri dağıtımları ve dergi satışıyla liselileri mücadeleye çağırıldı. İlk olarak Avcılar'da bulunan bir meslek lisesinin çıkışında

kurultayın çağrı bildirileri öğrencilere dağıtıldı. Öğrencilerle süreç hakkında ve meslek lisesinde yaşanan sorunlar üzerine sohbetler edildi. *Meslek Liselilerin Sesi* bülteninin yeni sayısı öğrencilere ulaştırıldı. Dağıtıma tahammül edemeyen okul yönetiminin polis ile işbirliği yaparak dağıtımı engelleyeceğini söylemesine karşın tok bir tutum alınarak dağıtım devam ettirildi. Dağıtımda kurul-

tay için hazırlanmış anketler de liselilere ulaştırıldı.

Ayrıca Avcılar'da bulunan bir Anadolu lisesindeki öğrencilere de DLB'nin "Gericici ve Piyasacı Eğitime Hayır!" başlıklı bildirisi ulaştırıldı. Dağıtım devam ederken faşistlerin dağıtımı engelleme girişimi boşa düşürüldü. Liselilerin neden 'Hayır' demesi gerektiği üzerine tartışmalar gerçekleştirildi. Dağıtımların ardından Avcılar'da gençliğin uğradığı kafeler gezildi. DLB'nin kurultaya çağrı bildirisi ve Liselilerin Sesi dergisi bırakıldı.

Tarikat yurtlarında yaşananlar

Sermaye devletinin eğitim alanında uyguladığı dinci-gerici politikalar eğitimin önemli bir alanı olan yurtlarda da karşılığını buluyor. Sermaye devleti gericiğin, taciz ve tecavüzün yuvası haline gelen tarikat yurtlarına destek sunarken halihazırda devlet yurtlarında da tarikatlarla, diyanetle işbirliği içinde eğitim programları uyguluyor.

Geçtiğimiz aylarda Aladağ'da bir tarikat yurdunda çıkan yangında 11 öğrenci katledilmişti. Yangından sonra yurdun kaçak olduğu, hiçbir denetim yapılmadığı ortaya çıkmıştı. Geçtiğimiz günlerde yayınlanan bilirkişi raporunda da yurdun "kız öğrenci yurdu olduğu için denetlenmediği" ve akşam saatlerinde yurdun kapılarının ve yangın merdiveninin öğrencilerin üzerine kilitlendiği ortaya çıktı. Bütün bunlara bakarak bir kere daha söylemek mümkün ki sermaye devleti bir kâr kapısı haline getirdiği eğitim sisteminde, yoksul işçi ve emekçi çocuklarına tek seçenek olarak ya tarikat yurtlarını, tarikat evlerini sunuyor ya da

tarikat yurtlarından farkı kalmayan devlet yurtlarını. Buraları dinci-gerici politikaların uygulanacağı diğer bir alan olarak görüyor, denetimden uzak tutuyor. Gün geçmiyor ki tarikat yurtları, evleri, KYK'ya bağlı yurtlar bir skandalla anılmasın. Ensar Vakfı'na bağlı yurtlarda 40 küçük çocuğun istismar edilmesinden, Adıyaman'daki tarikat yurdunda yaşanan tacize, Aladağ'daki yangına, Zonguldak'ta KYK yurdundan 2 kadın öğrencinin kaçırılması olayına kadar sermaye devletinin çürümüşlüğü gözler önüne seriliyor.

Pek çok KYK yurdunda başta Diyanet İşleri Başkanlığı ile olmak üzere gerici kurumlarla ortak yürütülen eğitim programları eğitim alanında uygulanan gerici politikaların bir başka örneği olarak karşımıza çıkıyor. Bunlar "manevi rehberlik" ile başlayıp "evlilik okuluna" kadar uzanıyor. Bütün bunların arkasında elbette ki sermaye devletinin kindar ve dindar bir nesil yaratma isteği yer alıyor. Bu isteğin bir parçası olarak OHAL ile birlikte değiştirilen yurt yönetmeliği de

KYK yurtlarında uygulanıyor. Bu yönetmeliğe göre herhangi bir siyasal faaliyet yürütmek, hakkında soruşturma açılmış olması yurttan atılmak için bir gerekçe olarak gösteriliyor. Nitekim özellikle de üniversitede devrimci ve ilerici siyasal faaliyet yürüten muhalif pek çok öğrenci bu gerekçe ile yurtlardan atıldı. "Siyaset" yasağı sadece kendilerine muhalif olanları kapsıyor. Çünkü birçok yurtta ve eğitim kurumlarında 'Evet' propagandası resmi bir biçimde yapılıyor. Yurtlardaki konferans salonlarında 'Evet' toplantıları örgütleniyor.

Sermaye düzeninin yurtları tarikatlara bırakması, denetimden uzak tutması ve devlet yurdundaki gerici uygulamalar gösteriyor ki, bu sorun gelecek günlerde de karşımıza çıkmaya devam edecektir. Fakat Aladağ'daki katliamın pek çok yerde protesto edilmesi, Zonguldak'tan Van'a yurtlarda yaşanan eylemler bu alandaki sorunlar karşısında önemli bir öfkenin biriktiğini de göstermektedir.

I. Y. GÜN

KOÜ'de KYK yurdunda soruşturma-ceza terörü

Üniversitelerde ilerici, devrimci öğrencilere yönelik baskılar çok yönlü olarak devam ediyor. YÖK-rektörlük-polis işbirliğinde soruşturma-ceza terörüne uğrayan öğrenciler kaldıkları yurtlarda da baskı ve saldırılara maruz kalıyor. Bu saldırıların son örneği de Kocaeli Üniversitesi Umuttepe Kampüsü'ndeki KYK yurdunda yaşandı.

Geçen yıl Ekim ayında Kocaeli Üniversitesi Umuttepe Kampüsü'nde Turan-

cı Hareket Platformu adlı faşist çetenin yanı sıra ÖGB-polis tarafından saldırıya uğrayan ve gözaltına alınan ilerici, devrimci öğrenciler arasından 2 kadın öğrenci kaldıkları yurttan atıldı.

Şerife Gelin Kız Öğrenci Yurdu'nda kalan öğrenciler hakkında polis tarafından yurda gönderilen belgeyle soruşturma başlatıldıktan sonra yurt yönetimi öğrencilerin yurttan atılmasına ve kredilerinin kesilmesine karar verdi.

Umuttepe Kampüsü'nde bulunan yurttan atılan öğrenciler bu durumun hukuksuz olduğunu belirterek "OHAL bahanesiyle bizleri yurtlardan atarak, kredilerimizi keserek mağdur etmek istiyorlar. Bizler bu keyfi uygulamalara boyun eğmeyeceğiz, mücadelemizi dayanışma ruhuyla büyüteceğiz" dedi.

Geçtiğimiz yıl gerçekleşen faşist saldırıda çetelerle birlikte ÖGB ve polis de saldırmış, 35 öğrenci gözaltına alınmıştı.

Üniversitelerde baskılar tırmanıyor

Sermaye devletinin toplumsal muhalefete yönelik baskılarının bir uzantısı olarak üniversitelerdeki baskılar da tırmanıyor. İlerici akademisyenlerin hedef olduğu üniversitelerde, akademisyenlere sahip çıkan öğrenciler de soruşturma terörüne maruz kalıyor.

İstanbul, Ankara ve Ege üniversitelerinde ayyuka çıkan soruşturma-ceza terörünün ardından son olarak da Eskişehir'de Anadolu Üniversitesi'nde öğrencilere yönelik soruşturmalar devreye sokuldu.

Anadolu Üniversitesi'nde 15 Şubat günü bir araya gelen ve ihraç edilen akademisyenlere destek olmak isteyen ÖGB'nin saldırısına uğrayan öğrencilere soruşturma açıldı.

686 sayılı KHK'yla Anadolu Üniversitesi'nden ihraç edilen 28 akademisyen, okulun Yunus Emre Kampüsü'nde odalarına ve öğrencilerine veda etmek için 15 Şubat'ta buluştular. Edebiyat Fakültesi ve İletişim Bilimleri Fakültesi'nde pankart asarak hocalarının ihraç edilmesine tepki gösteren öğrenciler ise özel güvenliğin saldırısıyla karşılaşmıştı. Bu eylemden sonra İletişim Bilimleri Fakültesi Eğitim Bloku 2. katından pankart açtıkları gerekçeyle 6 öğrenci hakkında soruşturma açıldı.

KAMPÜSE TOMA VE ÇEVİK KUVVET YİĞİLMİŞTİ

15 Şubat günkü buluşmada sloganlara izin vermeyen özel güvenlik ve polis, akademisyen ve öğrencilere saldırmıştı. Özel güvenlik barikatını aşan akademisyenler ihraç edilen meslektaşlarının fakültelerinin önünde açıklamalar yapmıştı. 'Mutlaka geri döneceklerini' ve 'kaldıkları yerden devam edeceklerini' belirten akademisyenlere öğrenciler de destek olmuştu. Kısa süre sonra kampüse TOMA ve çevik kuvvet polisleri gelerek saldırı tehditlerinde bulunmuştu.

Suriye'ye karşı savaş yedinci yılında

Bölgede yeni dengeler oluşuyor

Mart 2011'de gerçekleştirilen kitle eylemlerini Suriye'ye savaş ilan etmenin fırsatına çeviren ABD emperyalizmi ile bölgedeki suç ortakları, altı yıldır bu komşu ülkeyi yakıp yıkmakla uğraşıyorlar. Emperyalistler, dünyanın dört bir yanından toplayıp Türkiye üzerinden Suriye'ye transfer ettikleri cihatçı katil sürülerini kullanarak emellerine ulaşabileceklerini hesap ettiler.

Yıkıcı savaş yedinci yılına girmiş olsa da, emperyalistlerle bölgedeki 'şer üçlüsü'nün (Türkiye, Suudi Arabistan, Katar) Beşşar Esad'ı saf dışı bırakma, Baas rejimini yıkma, dinci-Amerikancıları işbaşı na getirme planları hezimete uğradı.

ESAS FAİLLER SAHADA

Suriye'ye karşı savaş planı emperyalist/siyonist patentli olmasına rağmen icraatı 'şer üçlüsü' (Türkiye, Suudi Arabistan, Katar), tetikçiliği ise cihatçı çeteler üstlendi. Son döneme kadar ne ABD, ne Türkiye, ne de İsrail savaşa fiilen katılmaya hevesliydi. Ancak dünyanın dört bir yanından toplanan on binlerce tetikçiyle sonuç almanın mümkün olmadığı görüldü. Suriye'de devrim olduğunu iddia eden kukla muhalefet ise, beş yıldızlı otellerin salonlarında ahkam kesmekten öte bir şey yapamadı. Üç ayda rejimi yıkarız havasına kapılarak cihatçılarla işbirliği yapan Suriyelilerin ise önemli bir kısmı yönetimle anlaşarak savaştan çekildi.

Tetikçilerle hedefe ulaşma hesapları çökünce ABD, Türkiye, İsrail üçlüsü şu veya bu düzeyde işin içine girmeye başladılar. Suudi Arabistan ise Ürdün üzerinden "İŞİD'e karşı savaş koalisyonu"na girmeye hazırlanıyor. ABD ile bölgedeki bu azgın işbirlikçileri (Türkiye, İsrail, Suudi Arabistan) üç koldan Suriye'ye saldırıyorlar. Suriye'ye düşmanlıkta mutabık olsalar da her birinin kendine göre kirli hesapları da mevcut. Bundan dolayı bazı konularda farklı tutumlar alabiliyorlar. Özellikle PYD ile ilişkiler konusunda...

Esas faillerin sahaya inmesi, tetikçilerin başarısızlığının itirafıdır aynı zamanda. Herşeye rağmen savaşı sürdüren ABD ile işbirlikçileri, bu koşullarda durumu tersine çevirme gücünden yoksunlar. Ya belli bir süre ayak diredikten sonra fiili durumu kabul edecekler ya da bölgesel bir savaşı göze alacaklar. ABD ile işbirlikçileri en azından şimdilik bölgesel savaşa hevesli görünmüyor. Ancak dünyada dengelerin değiştiği, jeopolitik yapının yeniden oluşturulduğu bu konjonktürde, savaş riski baki kalmaktadır.

BÖLGEDE "TEK KUTUPLU" DÖNEMİN SONU

Eğer ABD ile işbirlikçilerinin planı başarıya ulaşabilseydi, bölge 'dinci-Amerikancı rejimler' tarafından yönetilecek, direniş hareketleri ezilecek, Filistin davası tasfiye edilecek, her tarafta emperyalist/siyonist güçlerin borusu öttürülecekti. Emperyalist dünyanın bugünkü dengeleri bunun kolayından başarılama-yacağına göstermiş oldu.

Altı yıllık savaşın ardından varılan bu noktada, ABD/İsrail cephesinin istedi-

ğini halklara dayatma dönemi kapandı. Elbette ABD, İsrail ile 'şer üçlüsü' halen bölge halkları için büyük bir tehdit oluşturuyorlar. Hem izledikleri gerici-yayılmacı politikalar hem el altında bulundukları cihatçı çeteler eliyle tahribat yapma imkanlarına hâlâ sahipler. Ancak ağır bedelleri göze almadan saldırı düzenlemenin koşulları da ortadan kalkmış bulunuyor. Artık Rusya-İran-Suriye cephesi pekişmiş bulunuyor.

Suriye'nin hedef alınması, ABD/İsrail karşıtı dinamikleri tasfiye etmenin yanı sıra, Rusya'yı bölgeden söküp atmayı da hedefliyordu. Durum tersi oldu. Bugün Rusya'nın bölgedeki dayanakları, altı yıl öncesine nazaran çok daha güçlüdür.

SÜREÇ KARARSIZ VE YENİ DENGELER ÜZERİNDEN İLERLİYOR

Cihatçı çetelerin birçok cephede hezimete uğramaları ABD, Türkiye, İsrail, Suudi Arabistan hattında derin kaygılara neden oluyor. Savaşa fiilen katılmalarının nedeni de budur. Cihatçılardan umudu kesen ABD, merkezinde YPG olan güçlere dayanırken, Türkiye-Suudi Arabistan ikili-

si ise cihatçı çetelerin bir kesimini kalkan yaparak yağmadan pay alma hesapları yapıyor. Siyonist İsrail ise hem cihatçı çeteler aracılığıyla hem de bizzat saldırıyor Suriye'ye.

Daha önce de ifade ettiğimiz gibi, Suriye'ye düşmanlıkta mutabık olan bu devletler, hedefler bakımından ayrışabiliyor. Yine de Suriye'ye doğrudan saldırımları ya da cihatçı çeteleri kullanarak yaptıkları müdahaleler, savaşın bitmesini engelliyor. Bu kadarı, Astana veya Cenevre'de gerçekleştirilen "barış zirveleri"ni sabote etmeye yetiyor. Bu güçlerle işbirliği yapmaya çalışan Rusya, bazı tavizler vermek pahasına da olsa anlaşma yolunu açmak istiyor. ABD ile işbirlikçilerini Birleşmiş Milletler anlaşmalarına uygun tutum almaya zorluyor. Taraflar anlaşma ile çekişme arasında gidip geldiği için sürecin ağır ve sancılı ilerlemesi kaçınılmaz görünüyor.

Oluşan dengeler henüz istikrarlı bir düzeye ulaşmış değil. Bu da süreci farklı olasılıklara açık hale getiriyor. Buna rağmen bölgesel bir savaş çıkmadığı sürece, olayların seyrinde dramatik bir değişim beklenmiyor.

Dünyanın çeşitli yerlerinde işçi ve emekçiler hakları ve talepleri için grev ve eylemler gerçekleştirdi.

Tayvan hükümetinin 2025 yılına kadar nükleer santrallerini kapatacağına dair söz vermesinin yeterli olmadığını söyleyen nükleer enerji karşıtlarının çağrısıyla 5 bin eylemci alanlara çıkarak, Taipei, Kaohsiung ve Taitung kentlerinde kitlesel eylemler yaptı.

Singapur'da su fiyatlarının yükseltilmesi planına karşı protestolar yapıldı.

Orduya getirilmesi planlanan vergi indirimlerini suya yapılacak zamlara kapatmaya çalışan hükümetin politikalarını eleştiren konuşmacılar, bu zamlarla zaten pahalı olan yaşamın daha da pahalılaşacağını söylediler.

Phnom Penh'deki (**Kamboçya**) Bod-ykids Fashionwear fabrikasının 600'den

fazla kadın ve erkek işçisi Şubat ayı ücretleri ödenmediği için greve gitti. İşçiler patronun sahte iflas yapacağına dair duyumlar aldıklarını açıkladılar.

17 Mart günü, **Peru**'nun Arequipa'daki Cerro Verde bakır madeninde yaklaşık bin 300 işçi süresiz grev başlattı. Grevciler, ücret ve ikramiye artışları-

nın yanı sıra iş güvenliği de istiyor. Cerro Verde madeninin en büyük payı ABD'li tekel Freeport-McRoran'a ait.

Batı **Tayland**'da yaklaşık bin kişi, derin su limanı Pak Bara'nın kurulmasına karşı protesto eylemi yaptı. On yıllardır tartışması süren liman henüz Tayland'ın batı sahilinde yapılamadı. Bölge halkının çevresel kaygılarla karşı çıktığı liman projesi protestosuna saldıran polis çok sayıda insanı gözaltına aldı.

Dünyada grev ve eylemler

Hollanda seçimleri ve Avrupa'daki yankıları

Hollanda'daki seçimlerin hemen öncesinde Türkiye ile yaşanan gerilim gündemin baş köşesine oturmuştu. Gerilimin bir yanı Türkiye'ye dönüktü. Ancak içte de gerilim vardı. Bir yandan İngiltere'nin Brexit kararı ile başlayan AB'nin dağılma korkusu, diğer yandan öteden beri var olan ırkçı-faşist partilerin seçim başarıları bu korkuların kaynağını oluşturuyordu. Türkiye ile yaşanan gerilim bu parti ve çevreler için bulunmaz bir fırsat olmuştu. Deyim uygunsuzsa ekmeğine yağ sürülmüştü. Kaldı ki, seçimler öncesinde yapılan anketler de işbaşındaki Mark Rutte'nin Liberal Özgürlük ve Demokrasi için Halk Partisi (VVD) ile gitgide sağa kayan sosyal-demokrat İşçi Partisi hükümetinin hezimetine uğrayacağını, buna karşın Geert Wilders'in ırkçı-faşist Hollanda Özgürlük Partisi'nin birinci parti olacağını işaretliyordu. Hollanda-Türkiye gerilimi şanslarını daha da arttıracığa benzeyordu. Beklenti bu yöndeydi.

İşbaşındaki koalisyon hükümetinin M. Rutte kanadı bir ölçüde, sözde sosyal-demokrat İşçi Partisi kanadı ise çok belirgin biçimde seçimlerde başarısız oldu. Rutte başkanlığındaki VVD'nin 41 milletvekili vardı, dokuzunu kaybetti. İşçi Partisi ise tam bir hezimet yaşadı. Seçimler öncesi 38 milletvekili vardı, bu seçimlerde ancak 9 milletvekili çıkartabildi. Geert Wilders'in partisi ise birinci parti olmadı ama milletvekili sayısını 15'ten 20'ye çıkarttı. Bu seçimlerin başarılı partisi belli bir süredir yükseliş içinde olan Yeşil Sol Parti idi. 4 Milletvekili vardı, 14'e çıkarttı.

Koalisyon hükümeti ve onu oluşturan partilerin gerçek bir başarısından söz edilemezdi. Seçimler özellikle İşçi Partisi için bir yıkım oldu. Ancak bu kadarı bile Hollanda'da hissedilir bir rahatlama yol açtı. Nihayetinde Geert Wilders'in partisi birinci parti olamadı. Dahası Hollanda seçimleri sadece Hollanda ile sınırlı anlam ifade etmiyordu. Tüm Avrupa'nın gözü kulağı bu seçimlerdeydi. Sonuçları da merakla bekleniyordu. Zira her yerde Brexit korkusu vardı. Hollanda seçim sonuçları belki de en çok Hollanda dışında, demek oluyor ki AB genelinde memnuniyet yaratıp, rahatlatıcı oldu. Öyle ya Brexit korkusu hiç değilse şimdilik savuşturulmuş sayılıyor.

SEÇİMLERİN HOLLANDA VE AVRUPA'DAKİ YANKILARI

Seçimler geride kalsa da hem Hollanda'da hem de Avrupa'da yankıla-

rı devam ediyor. Bilindiği gibi Avrupa'da daha kısa bir dönem öncesine kadar ırkçı-faşist partilerin seçim başarılarından söz ediliyordu. İngiltere'nin Brexit'le AB'den kopuşu da onların hanesine yazıldı. Bunu ABD seçimlerinin D. Trump'ın zaferi ile sonuçlanması izledi. Avusturya cumhurbaşkanlığı seçimleri çok az bir oy farkı ile ırkçı-faşist adaya kapılmadı. İtalya'da da tehlike kıl payı savuşturuldu. Yani, Avrupa'da heyula gibi dolaşan AB'nin dağılma korkusu çok da yersiz değildi. Yerinde bir deyimle, Hollanda seçimleri, AB'ye ve AB yanlılarına adeta nefes aldırdı. Sonuç karşısındaki sevinçleri çok belirgin oldu.

Hollanda seçimlerinin sonuçlarına en çok Mark Rutte sevindi. Seçimlerde parti olarak başarı sağladıklarını ileri sürdü. Ve dahası, seçimlerde elde ettikleri başarıyı "aşırıcılığa", demek oluyor ki tüm Avrupalıların "popülist sağ" dedikleri ırkçı-faşistlere karşı "net bir zafer" olarak tanımladı.

Hollanda seçim sonuçları Avrupa genelinde, en çok da Almanya ve Fransa'da ilgi gördü, analiz ve yorumlara tabi tutuldu. Örneğin Almanya Başbakanı Angela Merkel, seçim sonuçlarını "Avrupa yanlısı net bir sinyal" olarak değerlendirdi.

AB Komisyonu Başkanı Jean-Claude Juncker vakit geçirmeden Rutte'yi tebrik ederek, sonucun "Avrupa yanlısı ve aşırıcılığa karşı" olduğunu belirtti. Bu sonuçların "birçokları için ilham kaynağı" olacağını dile getirdi.

Avrupa Parlamentosu'nun en bü-

yük grubu olan Hristiyan Demokratların (EVP) Başkanı Manfred Weber, sonucu "Avrupa karşıtlarına indirilmiş gerçek bir darbe" olarak selamladı.

İtalya Başbakanı Paolo Gentiloni ise sevincini "AB karşıtı sağcılar Hollanda'da kaybetti" mesajıyla paylaştı. Lüksemburg Başbakanı Xavier Bettel, Twitter'da "Popülizm işe yaramadı" diye yazdı.

Fransa'da ilk turu gelecek ay yapılacak olan cumhurbaşkanlığı seçiminin bağımsız adayı Emmanuel Macron, "Hollanda bize aşırı sağın kaçınılmaz son olmadığını ve ilericilerin ivme kazandığını gösteriyor" şeklindeki sözleri ile koro-ya katıldı.

PARLAMENTER ÖLÇÜLER ESAS ALINAMAZ, TEHLİKE DEVAM EDİYOR

Dönem hâlâ gericilik dönemidir. Her yerde burjuva demokrasisi belli bir tempo ile yerini siyasi gericiliğe terk ediyor. Düne kadar burjuva demokrasisi ile yönetilen Avrupa devletleri adım adım birer polis devleti yolunda ilerliyor. O çok övülen "Avrupa değerleri"nden giderek eser kalmıyor. İrkçilik tüm Avrupa'da kol geziyor. İrkçı-faşist saldırganlık bugünkü Avrupa'nın somut gerçeklerinden biridir. Her yerde neo-faşist parti ve akımlar güç kazanıyor. Arkalarında yine aç gözlü Avrupa tekelleri var. Faşist parti ve akımlar yarınki muhtemel sosyal sınıf mücadelelerinde kullanılmak üzere yedekte bekletiliyorlar. Temel hak ve özgürlükler budanıp, devrimci politik

mücadele giderek yapılamaz hale getirilirken, faşist propaganda, eylem ve örgütlenmenin önü açılıyor. Kısacası, şu ya da bu ülkede, herhangi bir seçim zaferi bu gidişata esasa ilişkin olarak durdurmaya muktedir değildir. Yani tehlike devam ediyor. Bu anlama gelmek üzere, faşizm tehlikesi günbegün büyüyor.

Her şey bir yana, seçim sonuçlarını kendi zaferleri olarak sunan Mark Rutte ve ortağı İşçi Partisi, ırkçı-faşist Geert Wilders ve partisine gerçek bir alternatif değildir. Geert Wilders'in Özgürlük Partisi'nin göçmenler konusundaki politika ve programını olduğu gibi kendi programı haline getirmesi ve bu seçimlerde bu programla yarışması dahi tek başına buna kanıttır. İrkçı-faşist parti ve akımları özenle "popülist sağ" ya da "aşırıcılar" olarak yumuşatmaları bir başka kanıttır.

Hiç kuşkusuz bu durum tüm bir yaşlı kıta için geçerlidir. Diğer tüm Avrupa ülkelerinde de ırkçılık bir devlet politikasıdır. Hepsinde de ırkçı-faşist partiler değil, başat ilerici ve devrimci güçler olmak üzere işçi ve emekçiler her türden kısıtlamanın ve saldırının boy hedefidir. Her yerde işçi ve emekçilere ardı arkası kesilmeyen kemer sıkma paketleri dayatılmaktadır. Neo-faşist akımlar devrimci sınıf mücadelelerine saldırtılmak için yedekte bekletilmektedir.

Hollanda'da ve her yerde sermayenin, her türden ırkçılığın ve faşizmin gerçek alternatifi devrimci sınıf mücadelesidir.

Balkanlar'da büyüyen kriz ve savaş olasılığı

A. Serhat

Sovyetler Birliği'nin dağılması ve baskını ABD ve Alman emperyalizminin çektiği müdahale süreciyle Yugoslavya'nın parçalanmasının üzerinden yaklaşık çeyrek asırlık bir zaman geçti. Emperyalist haydutlar tarafından yerle bir edilen eski Yugoslavya ve arkasından oluşturulan devletçiklerle bütün bir Balkanlar yalancı özgürlük ve barış demagojileriyle aslında geleceğin en temel kriz coğrafyalarından biri haline getirildi. 1990'lı yıllarda yaşanan onca acı ve trajediye rağmen, bölge halkları yaralarını daha sarma fırsatı bulamadan yeni bir kriz ve savaş olasılığı ile karşı karşıya gelmiş durumdadırlar.

"EBEDİ BARIŞ VE ÖZGÜRLÜK"

YALANIYLA PARÇALANMA VE YIKIM

İkinci Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın ardından 1945 yılında kurulan Tito önderliğindeki Yugoslavya, 1990 yılında başını ABD'nin ve dönemin Alman hükümeti olan SPD-Grüne'nin (Sosyal Demokrat Parti ve Yeşiller) çektiği gerici emperyalist koalisyonun müdahalesi ve yaşanan savaşın ardından 1992 yılında yıkıldı. Yaklaşık yüz bin insanın katledildiği, yüz binlercesinin yerini yurdunu terk etmek zorunda kaldığı savaşın ardından sekiz ayrı ülkecik, bir dizi sınır sorunu ve halklar arasına serpilmiş düşmanlıklar geleceğe miras olarak bırakıldı. Bütün kusurlarına rağmen yaklaşık yarım asır bir arada kardeşçe yaşayan halklar "ebedi barış ve özgürlük" yalanları, bitmek bilmeyen gerici sermaye düzeninin hırsları ve kirli çıkarları uğruna düşmanlaştırılarak bir kriz döngüsü ile baş başa bırakıldılar.

Dağıtılan Yugoslavya'nın ardından oluşan, daha doğrusu oluşturulan devletler ya da bir başka anlama gelmek üzere bölgenin halkları arasındaki ilişkiler tarihin en kötü dönemini yaşamaktadır. Neredeyse bütün bir Balkan coğrafyasında iktidarı elinde bulunduran veya ele geçirecek potansiyeli olan bütün politik akımların milliyetçi-şoven söylemleri bu tehlikeyi daha da büyütülmektedir.

Bir parça güvenilirliği olan uluslararası Heidelberg Çatışma Ölçüm Enstitüsü, Balkanlar'da yaklaşık 18 ayrı çatışma olasılığını sıralamakta ve tehlikenin büyüklüğüne dikkat çekmektedir. Yakın zamanda yayınlanan raporda, Balkanlar'da, özellikle de dağılan Yugoslavya sonrası oluşmuş devletler arasındaki ilişkilerin tarihin hiçbir döneminde hiç bu kadar kötü olmadığına ve halklar arası yeni

Tamamlanmış gibi görünen parçalanma süreci, bağımsızlıklarını ilan eden devletler arasında on yıllarca sürebilecek çatışma risklerini de yaratmış görünüyor. Giderek de bir görüntüden çok akut bir sorun olarak kendisini dayatıyor ve çatışma öncesi işaretleri yoğunlaştırıyor.

bir boğazlaşmanın biriken emarelerine dikkat çekilmektedir. Rapor, özellikle de Sırbistan, Kosova, Bosna-Hersek ve Makedonya'da patlama dinamiklerinin nasıl biriktiğini ve giderek çatışmalı bir sürece nasıl adım adım yaklaşıldığını bütün bir somutluğuyla anlatmaktadır. Yine Brüksel Politik Bilimler Vakfı'nın Başkanı Dusan Reljiç'in *Deutschlandradio Kultur*'a verdiği röportajda ve yaptığı son açıklamalarda aynı sorunlara vurgu yapması, Balkanlar'da güncellenen çatışma olasılıklarına dikkat çekerek, çeşitli uyarılarda bulunması tesadüfi değildir.

Gerek Dusan Reljiç'in gerekse de Heidelberg Enstitüsü'nün yaptıkları açıklamaların ortaklaştığı nokta, milliyetçi şoven burjuva politikacıların daha çok da iç kamuoyuna dönük yürüttükleri sınır tartışmaları gibi görünüyor. Fakat aynı açıklamalarda, gerçek anlamda yaşanan sorunların bundan öte daha kapsamlı ekonomik ve sosyal bir karaktere sahip olduğu da satır aralarına serpiştirilen en temel gerçek olarak karşımıza çıkmaktadır. Çatışma riskinin en yüksek olduğu dört ülkede (Kosova, Bosna-Hersek, Makedonya ve Sırbistan) ekonomik ve sosyal sorunlar toplumu bir veba gibi kuşatıp çürütmektedir. Ayrıca buna milli-

yetçi-şoven siyasal akımların kirli baskını da eklenince ortaya iktisadi ve siyasal anlamda yönetilemez bir kriz döngüsü çıkmakta ve bu, her geçen gün biraz daha derinleşmektedir. Kısaca bu dört ülkenin içinde bulunduğu siyasal atmosfere ve ekonomik girdilerine göz attığımızda durumu daha iyi anlamış olacağız.

DÜŞMANLAŞTIRILAN HALKLARIN AKİBETİ

Sırbistan'ı bir parça dışında tutarsak, henüz dağılmadığı dönemde Yugoslavya'nın ekonomik anlamda gelişmiş otonom bölgelerini tarihsel olarak da Slovenya ve Hırvatistan oluşturmaktaydı. Ülke ekonomisinin yoğunluklu olarak bu iki bölgede olması, dağılma sürecine can alıcı bir darbe olmuştur. 1980'li yıllarda başlayan ekonomik kriz, merkezi yönetimin basiretsizliği ve daha birçok farklı sebeple en temel malların ülkeye dağıtımı konusunda özellikle de Hırvatistan'ın gerici tutumu, dağılmada çok özel bir rol oynamıştır. Ekonomik olarak krizden çıkma şansı ya da olanakları kısıtlı olan Yugoslavya, yarım asırlık tarihi içinde Ortodoks Sırları, Katolik Hırvatları, Müslümanları ve onlarca et-

nik kimliği ve dini barış içinde yaşatmayı başarmıştı. Bütün kusurlarına rağmen bir üst kimlik olarak Yugoslavyalı olmak bu toplumlar için ayrıcalıklı ve ilerici bir öğeydi. Henüz çatışmalı sürecin başlamadığı bir dönemde yapılan bir ankette insanların neredeyse tamamı önce Yugoslavyalıym diyebiliyordu. Sonrası hepimizin malumu. 1990'lı yılların başında başlayan Yugoslavya'nın parçalanması süreci son olarak 1998 ve 1999 yılları arasındaki Kosova savaşıyla tamamlanmış oldu.

Ne var ki tamamlanmış gibi görünen parçalanma süreci, bağımsızlıklarını ilan eden devletler arasında on yıllarca sürebilecek çatışma risklerini de yaratmış görünüyor. Giderek de bir görüntüden çok akut bir sorun olarak kendisini dayatıyor ve çatışma öncesi işaretleri yoğunlaştırıyor.

KOSOVA, BOSNA-HERSEK, MAKEDONYA

2008 yılında bağımsızlığını ilan eden Kosova durumun vahametini anlamak açısından en isabetli örnek olacaktır. Ekonomik olanakların sınırları ve ona bağlı olarak yaşadığı sosyal sorunlarla

tam anlamıyla bir felaketin eşğine gelmiş ve ayakta kalabilme şansı papatya falına kalmıştır. Hiçbir üretim kapasitesi olmayan ve ihtiyaç duyulan malların %90'ını dışarıdan alan bir ülke ekonomisinin ya da bir ülkenin varlığı ya da yokluğu Kosova halkı için ne anlam ifade edebilir ki? Öyle ki sözüm ona "devletin" yıllık gelirleri, yurtdışında çalışarak bu ülkeye döviz gönderen işçiler kadar dahi olamamaktadır. İşsizlik ülke genelinde %50'nin üzerine çıkmış, gençlerde ise bu oran %70'e varmıştır. Rüşvet, uyuşturucu, kadın ticareti ve haliyle mafya ülkenin en temel ve vazgeçilmez gerçeği haline gelmiş, toplumun bütün bir kültürel kodları çürütülmüştür.

Politik anlamda da farklı arayışların olduğu Kosova toplumu tam anlamıyla üçe parçalanmıştır: Avrupa Birliği'ne üyelik başvurularını kurtuluş olarak gören partiler ve onları destekleyenler, Kosova'nın Arnavutluk'a bağlanmasını savunanlar (muhalafetteki Pristina Partisi) ve Sırbistan'a bağlanmak isteyenler. Politik anlamda ekstrem boyutlarda üç parçaya ayrılan Kosova'yı bir arada tutmak için devlet başkanı sıfatıyla Hashim Thaci, Sırbistan karşıtı söylemlerini radikalleştirerek ülkedeki kaosu daha da büyötmektedir. 2016 yılında parlamento binasının muhalifler tarafından yakılması bunun en somut örneklerinden bir tanesidir. Ayrıca Sırbistan'a karşı gerektiğinde saldırgan bir tutum sergilemekten çekinmemesi gerektiği, bizzat NATO Genel Sekreteri Jens Stoltenberg'in ağzından ifade edilebilmektedir. Jens Stoltenberg Sırbistan'a karşı Kosova'nın NATO güvenlik şemsiyesi altında olduğunu ve saldırgan politikalar izlemesinin bir sakınca yaratmayacağını, aksine tartışmalı sınır sorunlarının da ancak bu şekilde çözülebileceğini açıkça dile getirmektedir. Kosova'da NATO'ya bağlı KFOR adlı askeri üssün de kendileri için ayrıcalıklı bir durum oluşturduğunu ve bu olanağın kullanılmasını gerektiğini sıklıkla tekrar ederek, tam anlamıyla bir savaş kundaklığı yapmaktadır.

Yaklaşık 25 yıldır bağımsızlığını ilan etmiş Bosna-Hersek de en az Kosova kadar büyük bir krizin içinde bulunmaktadır. 3,5 milyon nüfusa sahip olan ülkede yaklaşık 150 bakan, 600 milletvekili ve sayısı yüz binlerle ifade edilen bürokratin varlığı ve ülkedeki farklı etnik toplumsal gruplar arasındaki çatışma dinamikleri bu ülkeyi de hem ekonomik hem de siyasal anlamda bir iflasın eşğine getirmiş bulunuyor. Büyük bir umut olarak gördükleri Avrupa Birliği'ne üyelik başvurusu, tıpkı Kosova'ninki gibi kabul edilmiştir. Savaşın yarattığı toplumsal travma ve büyük çöküntüyü, savaş sonrası on yıllardır büyüyen ekonomik ve sosyal sorunlar tamamlamaktadır. Ortaya çıkan garip, mafyatik, sürekli bir kriz döngüsüyle boğuşan, bozuk bir toplumsal sosyoloji bu toplumların kaderi haline getirilmiştir. Yine burada da EUFOR adı

altında 600 askeri personelden oluşan bir askeri üs mevcuttur.

Yine Makedonya'daki siyasal atmosfer günden güne büyüyen bir iç savaş evrilmekte ve dışarıdan yapılan müdahalelerle kapsamı genişleyen krizin kendisi bütün bir bölgeyi içine alabilecek bir çatışma riskini giderek güncel bir hale getirmektedir. Yakın zamanda *Economist* dergisinde çıkan bir makalenin ardından uluslararası haber ajanslarının da haber konusu ettiği Makedonya'daki gelişmeler bütün bir Balkanlar'ı içine alacak çatışma dinamiklerine dikkat çekmekte ve durumun her an kontrolden çıkabileceğine işaret etmektedir.

İki milyon nüfusu olan Makedonya'da yaklaşık 500 bin civarında Arnavut yaşamakta ve örgütlü bir toplumsal azınlık olarak Arnavutluk'a bağlanmak istemektedirler. Ayrıca küçümsenmeyecek oranda bir Rusya etkisi, muhafazakar ve sosyal demokrat partilerinin politik ağırlıkları ölçüsünde AB ve ABD'nin müdahaleci tutumları ülkeyi tam anlamıyla bir kaosun eşğine getirmiştir. 2016 yılının Aralık ayında yapılan seçimlerin ardından hala da hükümet krizinin sürüyor olması, bir yanıyla toplumdaki fay hatlarının kırılma potansiyeliyle, bir diğer yanıyla da emperyalistlerin Balkanlar'daki jeostratejik çıkarlarının ortaklaşmıyor olması ile açıklanabilir. Devlet Başkanı Gorge Ivanov, sosyal demokratların, Arnavut azınlığın üç partisiyle kurmak istediği koalisyonla müsaade etmemekte ve buna gerekçe olarak da ülke güvenliğini göstermektedir. Ayrıca Arnavut azınlığa karşı ırkçı ve toplumdaki şovenist histeriyi tetikleyen söylemler siyasal atmosferi tam anlamıyla zehirlemiş görünüyor. Ekonomik olarak da büyük sorunlar yaşayan Makedonya tam anlamıyla bir barut fıçısına dönmüş durumdadır.

AB KAPISINDAKİ SIRBİSTAN

Kısaca özetlemeye çalıştığımız devletlere nazaran daha köklü bir devlet deneyimi olan Sırbistan'ın içinde bulundu-

ğu ekonomik ve siyasal kriz de ne yazık ki çok farklı değildir. Ulusal partilerin ve söylemlerin prim yaptığı bu ülkedeki politik atmosfer de her geçen gün biraz daha kötüye gitmekte ve bir dizi çatışma riskini içinde barındırmaktadır. İktisadi anlamda yaşadığı sorunlar politik dilin bozulmasına ve milliyetçi önyargıların daha bir görünür hale gelmesine yol açmıştır. Özellikle de son on yıl içerisinde serbest piyasacı ekonomik reformlar ve Avrupa Birliği kriterlerine uyum yasaları en temel önceliğini oluştursa da, Avrupa Birliği kapılarında kendini beğendirmeye çalışan gelinlik pozisyonu, toplumda haklı olarak onur kırıcı bir durum olarak görülmekte ve böyle anlaşılmaktadır.

Brüksel'in dayattığı bütün uygulamaları istisnasız hayata geçiren Sırbistan hükümeti, Moskova'nın etki alanında olma bahanesiyle bir türlü Avrupa Birliği'ne kabul edilmemektedir. Oysa ki Sırbistan'ın Moskova'dan aldığı yıllık ekonomik destek 10 milyon doları bulmazken, Avrupa Birliği fonlarından aldığı parasal destek yaklaşık 190 milyon dolar civarındadır. Savaş sonrası yorgunluğunu tıpkı diğer halklar gibi üzerinden henüz atamamış ve yenilginin travmasını derinden yaşıyor Sırbistan toplumundan Avrupa Birliği'ne üyelik sürecini desteklemesini beklemek naiflik olur. Bir parça tarih bilinci olan bir halkın kolayından Avrupa Birliği'ne evet demeyeceği neredeyse kesindir.

Bu gerçeği en iyi bilenler de başta Almanya olmak üzere bütün öteki Avrupalı haydut takımıdır. Yugoslavya'nın dağılmasının birinci elden müsebbibi olan bu haydut takımı bölge halklarına yaşattıkları acıların ardından istisnasız hepsini kendilerine bağımlı, kişiliksiz cumhuriyetleri haline getirmişlerdir. 600 bin nüfuslu Karadağ'ın (Montenegro) bağımsızlığını ilan etmesi ile Adriyatik Denizi ile bütün bir bağı koparılmış olan Sırbistan kolay bir lokmaya dönüştürülmektedir. Tabii ki Sırbistan'ın kuşatılmışlığı üzerinden asıl mesajın verildiği yerlerin başında Moskova gelmektedir.

Emperyalistlerin bu süreci henüz kendi cephelerinden son noktaya vardırma-dığı yakın dönem gelişmeleri üzerinden anlaşılmaktadır. Karadağ'ın NATO üyesi yapılması için görüşmelerin başlaması ve hızla buraya da bir NATO üssünün kurulmasına dönük adımlar bunu göstermektedir. Her halükarda başını özellikle de Almanların çektiği yeni operasyon ve onların kirli çıkarlarına hizmet edecek yeni bir jeopolitik düzenlemenin startı çoktan verilmiş görünüyor.

YENİDEN SAVAŞ BORAZANLARI ÇALIYOR

Bölge dinamikleri ve çatışma riskinin yüksek olduğu Balkan coğrafyası adım adım yeni bir krizin eşğine gelmiş ya da getirilmiş bulunuyor. An itibariyle Kosova'daki gelişmeleri ve Kosova yönetiminin saldırganlığını kendisine karşı büyük bir tehlike olarak görmekte olan Sırbistan, her an Kosova'ya müdahale edebileceğini açıklamış durumdadır. Bizzat devlet Başkanı Tomislav Nikolie yaptığı açıklamada "Kosova'da Sırp azınlığa karşı Arnavut çoğunluğun saldırgan tutumu, bizim müdahalemizi gerektirebilir" diyerek olası bir çatışmanın kaçınılmazlığına işaret etti. Ne var ki işin aslı Kosova'da Sırp azınlığa karşı yapılanlar değildi. Ki bu olasılık ve tehlike her zaman için mevcuttur ama ondan bağımsız olarak, yakın zamanda Birleşmiş Milletler oturumunda ABD ve bazı AB ülkelerinin önerisiyle tartışmaya açılan Kosova'nın bağımsızlığı ve buna karşı Rusya'nın vetosu, Sırbistan'ı bu hamleyi yapmaya zorlamıştı.

Kısaca tablosunu özetlemeye çalıştığımız bölgenin dinamikleri ve sermaye gericiliğinin bu alanlara müdahale riski günden güne büyümekte ve özellikle de bölge halklarını yeniden "şeytanlaştırıcı" gelişmeler bütün hızıyla devam etmektedir. Bunun bir tarafını bu ülkelerde iktidarı ellerinde bulunduran "politik elit sınıf", diğer tarafını da emperyalist sefil çıkarlar tamamlamaktadır.

Bir savaş andı: KIZILDERE!

30 Mart 1972 tarihi; Türkiye topraklarında bir savaş çağrısının yankılanışına şahitlik eder. Mahir Çayan ve 9 yoldaşı; Cihan Alptekin, Ömer Ayna, Sabahattin Kurt, Ahmet Atasoy, Nihat Yılmaz, Saffet Alp, Ertan Saruhan, Hüdaî Arıkan, Sinan Kazım Özüdoğru, Denizler'in idamını engellemek için bir eylem gerçekleştirir.

***

Nurhak dağlarındaki yoldaşlarının yanına gitmek üzere yola çıkan THKO'lu Denizler, Sivas Şarkışla'da kolluk güçlerince yakalanmış ve tutsak düşmüşlerdi. THKP-C'li Mahir Çayan ve yoldaşları da siper yoldaşlığının ve devrimci dayanışmanın en ileri örneğini sergileyerek haklarında idam kararı verilen Denizlerin ölümünü engellemek için NATO üssünde görevli üç çalışanı kaçırdılar. Rehinelerle birlikte Tokat Niksar'a bağlı Kızıldere Köyü'nde kerpiç bir eve sığındılar. İhbar sonucu sığındıkları ev polis ve askerler tarafından sarılır. Teslim ol çağrılarına cevapları nettir: Biz buraya dönmeye değil, ölmeye geldik! Yaşanan çatışmada 10 devrimci katledilir.

Kızıldere'deki bu küçük köy evinde bir direniş destanı yazılır, bir gelenek yaratılır. Devrimci dayanışmanın, davaya adanmışlığın, siper yoldaşlığının adı olur Kızıldere şehitleri.

***

Bugün yaratılan bu mirasın sahipleri bizleriz. Devrimden kopuşun, düzene eklemelişin kol gezdiği bu dönemde Mahirlerin Kızıldere'de yazdığı destanın da, İbrahim'in zindanda gösterdiği direnişin de, Denizlerin idam sehpasında haykırdığı inancın da devamcısı biz komünistleriz. Devrim yürüyüşümüzü onlarla sürdürüyoruz. Zaferi de onlarla kazanacağız...

Y. LEYLA

